

Univerza v Mariboru

Pravna fakulteta

UNIVERZA V MARIBORU

PRAVNA FAKULTETA

MAGISTRSKO DELO

**ANALIZA MINIMALNIH STANDARDOV ZA OBVEŠČENOST DOLŽNIKA
O POSTOPKIH V NESPORNIH ZADEVAH PO UREDBI ŠT. 805/2004**

FEBRUAR, 2021

SARA ŽOLGER

Univerza v Mariboru

Pravna fakulteta

UNIVERZA V MARIBORU

PRAVNA FAKULTETA

MAGISTRSKO DELO

**ANALIZA MINIMALNIH STANDARDOV ZA OBVEŠČENOST DOLŽNIKA
O POSTOPKIH V NESPORNIH ZADEVAH PO UREDBI ŠT. 805/2004**

FEBRUAR, 2021

SARA ŽOLGER

MENTORICA: izr. prof. dr. TJAŠA IVANC, univ. dipl. prav.

ZAHVALA

Iskreno se zahvaljujem mentorici dr. Tjaši Ivanc za strokovno svetovanje, pomoč in usmerjanje pri izdelavi magistrskega dela.

Posebna zahvala velja vsem najbližjim, ki so me spodbujali, podpirali in verjeli vame v času vseh študijskih let ter pripomogli k uspešnemu zaključku študija.

KAZALO

UVOD	1
1. UREDBA ŠT. 805/2004 O UVEDBI EVROPSKEGA NALOGA ZA IZVRŠBO NESPORNIH ZAHTEVKOV (UEIN).....	2
1.1. Splošno.....	2
1.2. Pogoji za uporabo Uredbe 805/2004.....	4
1.3. Temeljni pojmi	6
1.4. Izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot EIN.....	7
2. POSEBNOSTI POSTOPKA ZA IZDAJO EIN.....	10
2.1. Izvršba	13
3. MINIMALNI STANDARDI ZA POSTOPKE O NESPORNIH ZAHTEVKIH PO UREDBI ŠT. 805/2004	15
3.1. Splošno.....	15
3.2. Minimalni standardi za vročanje.....	16
3.2.1. Vročitev z dokazilom o dolžnikovem prejemu	16
3.2.2. Vročitev brez dokazila o dolžnikovem prejemu	17
3.2.3. Vročitev zastopnikom dolžnika.....	18
3.3. Minimalni standardi zagotavljanja informacij	19
3.3.1. O zahtevku	19
3.3.2. O postopkovnih korakih, ki so potrebni za ugovarjanje zahtevku	20
3.4. Popravek neskladnosti z minimalnimi standardi	21
3.5. Minimalni standardi za pravno sredstvo v izjemnih primerih	22
4. PRIMERJAVA MINIMALNIH STANDARDOV PO UREDBI ŠT. 805/2004 Z NACIONALNO UREDITVIJO.....	23
4.1. Vročanje	23
4.1.1. Ureditev po nacionalnem pravu	24
4.1.2. Primerjava z Uredbo št. 805/2004.....	26
4.2. Zagotavljanje informacij	30
4.2.1. Ureditev po nacionalnem pravu	30
4.2.2. Primerjava z Uredbo št. 805/2004.....	31
4.3. Popravek neskladnosti z minimalnimi standardi	35
4.3.1. Ureditev po nacionalnem pravu	35
4.3.2. Primerjava z Uredbo št. 805/2004.....	35
4.4. Postopek preizkusa v izjemnih primerih.....	37
4.4.1. Ureditev po nacionalnem pravu	37
4.4.2. Primerjava z Uredbo št. 805/2004.....	38

SKLEP.....	39
BIBLIOGRAFIJA	40
Strokovni viri	40
Pravni viri	41
Sodna praksa.....	42

SEZNAM OKRAJŠAV

COVL – Centralni oddelek za verodostojno listino pri Okrajnem sodišču v Ljubljani

EIN – Evropski izvršilni naslov

EU – Evropska Unija

opr. št. – opravilna številka

PDEU – Pogodba o delovanju Evropske Unije

PEU – Pogodba o Evropski Uniji

RS – Republika Slovenija

SEU – Sodišče Evropske Unije

Uredba 1393/2007 - Uredba (ES) št. 1393/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. novembra 2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah

Uredba 805/2004 - Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov

VSC – Višje sodišče v Celju

VSK – Višje sodišče v Kopru

VSL – Višje sodišče v Ljubljani

VSM – Višje sodišče v Mariboru

ZIZ – Zakon o izvršbi in zavarovanju

ZPP – Zakon o pravnem postopku

POVZETEK

Evropsko civilno procesno pravo je z razvojem prineslo veliko sprememb in izboljšav v ureditvi določenih procesnih pravil znotraj območja EU ter predvsem omogočilo enostavnejše, enotnejše in hitreje postopke izvršbe v drugi državi članici z zagotovitvijo polnega načela prostega pretoka sodnih odločb med državami članicami. Uredba št. 805/2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov je še posebej pomembna, saj je bil s slednjo uveden postopek evropskega naloga za izvršbo za nesporne zahtevke in hkrati odprava eksekvatur, ki pomeni prosti pretok sodb, sodnih poravnjav in javnih listin med državami članicami brez vmesnih postopkov. Odprava eksekvatur torej pomeni ukinitve kakršnegakoli postopka v državi izvršbe, kjer bi se opravil preizkus ali sodba iz druge države izpolnjuje pogoje za učinkovanje v državi izvršbe in je močno povezana z načelom medsebojnega zaupanja med različnimi pravnimi redi držav članic. Glede na navedeno je potrebno dodati, da se postopek izdaje sodbe v celoti opravi skladno z nacionalnim pravnim redom države članice. Šele kasneje v primeru postopka za izdajo potrdila o evropskem izvršilnem naslovu se opravi presoja, ali postopek, ki je tekel po nacionalnih pravilih, ustreza vsem zahtevam Uredbe 805/2004. Slednja tako ne vzpostavlja enotnega postopka izvršbe za vse države članice EU in tudi ne pomeni obveznosti za države članice, da prilagodijo svojo nacionalno zakonodajo minimalnim postopkovnim standardom, ki jih določa. Pomeni le možnost za upnika, da lahko zoper dolžnika uveljavlja izvršbo za svojo terjatev v drugi državi članici na podlagi potrdila o evropskem nalogu za izvršbo. Obenem je potrebno poudariti, da morajo za izdajo le-tega biti izpolnjeni določeni pogoji skladno z Uredbo 805/2004. Posebna pozornost je namenjena pojmu nespornih zahtevkov, saj je v primeru, ko gre za pasivno nesporni zahtevek v nasprotju z aktivno nespornim zahtevkom, za katerega je toženec aktivno izrazil soglasje, potreben še preizkus skladnosti postopka z minimalnimi standardi za postopke o nespornih zahtevkih po Uredbi 805/2004. Minimalni standardi se nanašajo na vročanje listin dolžniku ali zastopnikom dolžnika, zagotovitev ustreznih informacij dolžniku o zahtevku in postopkovnih korakih, ki so potrebni za ugovarjanje zahtevku, popravek neskladnosti z minimalnimi standardi in pravno sredstvo v izjemnih primerih. Našteti minimalni standardi so pomembni predvsem z vidika zagotovitve obveščenosti dolžnika o postopkih, ki jih je sodišče uvedlo proti njemu ter zagotavljanju ustrezne procesne garancije v postopku.

KLJUČNE BESEDE: Uredba št. 805/2004, nesporni zahtevek, evropski nalog za izvršbo, minimalni standardi.

UDK: 347.952(043.3)

ABSTRACT

The European civil procedure law has brought many changes and improvements in the regulation of certain procedural rules within the EU territory with its development and, above all, enabled simpler, more uniform, and faster enforcement proceedings in another Member State by ensuring the full principle of free movement of court rulings between the Member States. Regulation No. 805/2004 creating a European Enforcement Order for uncontested claims is particularly important, as it established the European Enforcement Order for uncontested claims and, at the same time, it abolished exequatur which means the free movement of court rulings, court settlements, and authentic instruments between the Member States without interim proceedings. Therefore, the abolition of exequatur means the abolition of any proceedings in the enforcement State where an examination or court ruling from another State would be carried out and meets the conditions for effect in the enforcement State and is strongly linked to the principle of mutual trust between the different legal orders of the Member States. With regards to the stated, it is necessary to add that the court ruling procedure is carried out in compliance with the national law of the Member State. It is only later, in the case of the procedure for issuing a European Enforcement Order certificate, that discretion is made as to whether the procedure which followed national rules meets all the requirements of Regulation 805/2004. Thus, the latter does not establish a uniform enforcement procedure for all EU Member States, nor does it imply an obligation for the Member States to adapt their national legislation to the minimum procedural standards it determines. It only means for the creditor to be able to enforce enforcement against the debtor of his claim in another Member State based on a European Enforcement Order certificate. At the same time, it is necessary to be emphasized that certain conditions must be met following Regulation 805/2004 for it to be issued. Special attention is paid to the notion of uncontested claims, as in the case of a passive uncontested claim as opposed to an actively uncontested claim for which the defendant actively agreed, a test of compliance of the procedure with the minimum standards for uncontested claims proceedings under Regulation 805/2004 is required. The minimum standards relate to the service of documents on the debtor or the debtor's representatives, the provision of appropriate information to the debtor on the claim and the procedural steps required to challenge the claim, the correction of non-compliance with the minimum standards, and the legal remedy in exceptional cases. Above all, the listed minimum standards are important from the point of view of ensuring that the debtor is informed about the proceedings instituted against him by the court and providing an adequate procedural guarantee in the proceeding.

KEYWORDS: Regulation No. 805/2004, uncontested claim, European Enforcement Order, minimum standards.

UDC: 347.952(043.3)

UVOD

Področje in predvsem razvoj evropskega civilnega procesnega prava sta prinesla veliko sprememb in novosti v ureditvi določenih procesnih pravil znotraj območja EU. Razvoj je bistveno vplival na pomen in zagotovitev polnega načela prostega pretoka sodnih odločb med državami članicami z odpravo tako imenovane eksekviture. Ta korak naprej, torej v smer ukinitve kakršnegakoli postopka v državi izvršbe, v katerem bi se preizkušalo, ali sodba iz druge države izpolnjuje pogoje za učinkovanje v državi izvršbe, je najbolj razviden iz vsebine uredb druge generacije, to so Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov, Uredba (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog in Uredba (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti. V obravnavanem delu je osrednja tema vsebina Uredbe št. 805/2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov (v nadaljevanju Uredba 805/2004), natančneje analiza minimalnih standardov za obveščenost dolžnika o postopkih v nespornih zadevah po slednji. Na začetku bodo predstavljene splošne značilnosti Uredbe 805/2004, in sicer pogoji za njeno uporabo, temeljni pojmi, izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot evropski nalog za izvršbo, ter posebnosti postopka za izdajo evropskega naloga za izvršbo, kot tudi postopek izvršbe v drugi državi članici. Poseben poudarek bo namenjen obrazložitvi pomena pojma »nespornega zahtevka« ter opredelitvi izvršilnih naslovov, ki izpolnjujejo pogoje, določene v Uredbi 805/2004, in jih lahko uvrstimo med nesporne zahtevke, ki so kasneje lahko tudi podlaga za izdajo potrdila o evropskem nalogu za izvršbo. V nadaljevanju bodo natančneje opisani in opredeljeni minimalni standardi za postopke o nespornih zahtevkih po Uredbi št. 805/2004, vse od minimalnih standardov za vročanje, za zagotavljanje informacij, popravka neskladnosti z minimalnimi standardi, kot tudi minimalni standardi za pravno sredstvo v izjemnih primerih. Navedeni minimalni standardi bodo nadalje posamezno razčlenjeni in analizirani v luči predmetne uredbe, primerjalno, z nacionalno ureditvijo, ob pomoči sodne prakse nacionalnih sodišč, kot tudi Sodišča EU. Predstavljena bo njihova uporaba, razlike in podobnosti med različnimi ureditvami.

1. UREDBA ŠT. 805/2004 O UVEDBI EVROPSKEGA NALOGA ZA IZVRŠBO NESPORNIH ZAHTEVKOV (UEIN)

1.1. Splošno

S sprejetjem Bruseljske konvencije o pristojnosti ter priznanju in izvršitvi sodb v civilnih in gospodarskih zadevah leta 1968 je mogoče začeti govoriti o zametkih nastajanja evropskega civilnega procesnega prava. Slednja je veljala za mednarodno pogodbo v klasičnem smislu in ni šlo za primarni vir prava EU, saj organi Evropskih skupnosti takrat še niso imeli pristojnosti za poenoteno urejanje čezmernih vidikov civilnega procesnega prava. Leta 1992 je bilo z Maastrichtsko pogodbo kot področje skupnega interesa opredeljeno področje pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah. Z Amsterdamsko pogodbo, ki je začela veljati leta 1999, je materija pravosodnega sodelovanja v civilnih zadevah prešla v pristojnost neposrednega urejanja na ravni EU (65. člen PES¹). Bruseljsko konvencijo je kmalu nadomestila Uredba Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (Bruseljska uredba). Srečanje Evropskega sveta v Tampereju 15. in 16. oktobra 1999 je zagotovilo podlago za ambicioznejše ukrepe, saj je bilo v sklepih srečanja zapisano, da je treba dostop do izvršbe v državi članici, ki ni država izdaje sodbe, pospešiti in poenostaviti z odpravo vseh vmesnih ukrepov, ki naj bi se opravili pred izvršbo v državi članici, kjer se izvršba zahteva. Na podlagi navedenega je jasno izražen temelj za odpravo eksekvatur in zagotovitev polnega načela prostega pretoka sodnih odločb. Nadalje je Evropski Svet 30. novembra leta 2000, sprejel program ukrepov za izvajanje načela vzajemnega priznavanja sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, ki vključuje odpravo eksekvatur, ki bi zagotovila poln pretok sodnih odločb na celotnem območju EU.²

Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov velja za uredbo druge generacije³ evropskega civilnega procesnega prava. Razvoj evropskega civilnega procesnega prava se je z uvedbo uredb druge generacije nadaljeval v smeri ukinitve kakršnegakoli postopka v državi izvršbe, v katerem bi se preizkušalo ali sodba iz druge države izpolnjuje pogoje za učinkovanje v državi izvršbe, torej v smeri ukinitve t. i. eksekvatur. Slednje je močno povezano z načelom medsebojnega zaupanja med pravnimi redi držav članic, čeprav Uredba 805/2004 še ne uvaja poenotenega evropskega postopka. Postopek za izdajo sodbe se v celoti opravi po pravilih

¹ 81. člen PDEU (prejšnji 65. člen PES) določa, da EU razvija pravosodno sodelovanje v civilnih zadevah s čezmejnimi posledicami, ki temelji na načelu vzajemnega priznavanja sodnih odločb in odločb v izvensodnih zadevah. Takšno sodelovanje lahko vključuje sprejetje ukrepov za približevanje zakonov in drugih predpisov držav članic.

² Povzeto po Galič A., Betetto N., Evropsko civilno procesno pravo, 2011, str. 17 – 19.

³ Za uredbe druge generacije se štejeta tudi Uredba (ES) št. 1896/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o uvedbi postopka za evropski plačilni nalog in Uredba (ES) št. 861/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. julija 2007 o uvedbi evropskega postopka v sporih majhne vrednosti.

nacionalnega prava; šele kasneje se ob izdaji potrdila o evropskem izvršilnem naslovu presoja, ali je postopek po pravilih nacionalnega prava ustrezal tudi zahtevam Uredbe 805/2004.⁴

Namen slednje je uvedba evropskega naloga za izvršbo za nesporne zahtevke, ki z določitvijo minimalnih standardov omogoča prost pretok sodb, sodnih poravnav in javnih listin med vsemi državami članicami brez vmesnih postopkov, pri čemer gre za tako imenovano odpravo eksekvature (1. člen Uredbe 805/2004).

Izvršilnemu naslovu iz ene države članice je na podlagi Uredbe 805/2004 omogočen neposreden dostop do izvršbe v drugi državi članici, pri čemer je potrebno izpostaviti razlike v razlagi in implementaciji slednje v posameznih nacionalnih ureditvah in posledično o vprašanju zaupanja v sodni sistem drugih držav članic. Razlogi za nezaupanje so različni, od problemov, povezanih z nepoznavanjem, predsodkov, ki so najpogosteje posledica pomanjkanja informacij, in razlik med procesnimi redi glede stopnje varstva dolžnika pri izvršilnih naslovih za nesporne terjatve do stališča, da so pravila sicer primerna, vendar obstaja dvom, da bo do odstopa od standardov prišlo v sodni praksi. Odpravo ponovnega preverjanja tuje sodne odločbe v državi izvršbe, tako imenovano odpravo eksekvature, zato omogoča le popolno medsebojno zaupanje v sodni sistem drugih držav članic, ki temelji na spoštovanju najpomembnejših univerzalnih načel.⁵

⁴ Povzeto po Galič A., Betetto N., *Evropsko civilno procesno pravo*, 2011, str. 20 – 21.

⁵ Povzeto po Rijavec V., *Izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot EIN*, 2007, str. 147 – 149.

1.2. Pogoji za uporabo Uredbe 805/2004

Za uporabo Uredbe 805/2004 morajo biti izpolnjeni določeni kriteriji, ki so v nadaljevanju natančneje opredeljeni. Samo kadar so vsi v nadaljevanju naštetih kriteriji izpolnjeni kumulativno, lahko govorimo o uporabi Uredbe 805/2004 za izdajo evropskega naloga za izvršbo.

Materialni kriterij je opredeljen v členu 2 Uredbe 805/2004, ki določa, da se le-ta uporablja v civilnih in gospodarskih zadevah ne glede na vrsto sodišča. Prav tako določa tudi, za katera področja se ne uporablja predmetna uredba, in sicer ne velja predvsem za davčne, carinske ali upravne zadeve ali odgovornost države za dejanja in opustitve dejanj pri izvajanju državne oblasti (*»acta iure imperii«*). Nadalje se ne uporablja za status ali pravno sposobnost fizičnih oseb premoženjska razmerja iz zakonske zveze, oporoke in dedovanja: stečaj, postopki v zvezi z likvidacijo plačilno nesposobnih družb ali drugih pravnih oseb, postopki prisilne obravnave in podobni postopki; socialno varnost in arbitražo (drugi odstavek člena 2 Uredbe 805/2004). Uredba 805/2004 tako uvaja novost, in sicer izrecno izključitev zadev, ki se nanašajo na odgovornost države za dejanja pri izvajanju državne oblasti, kar pomeni, da je odločilno merilo za razmejitve med civilnimi in javnopravnimi zadevami okoliščina, ali v spornem razmerju obstaja zveza z izvajanjem oblasti. Nadalje so izključeni tudi zahtevki med zakoncema iz skupnega premoženja, vsi zahtevki iz dedovanja, vključno z zahtevki v zvezi z oporoko, kot tudi spor glede oporočne določitve izvršitelja oporoke. Postopki, ki pri prezadolženosti, insolventnosti ali prenehanju dolžnika urejajo organizirano unovčenje njegovega premoženja ali sanacijo insolventnosti in zato uravnoteženo poplačilo upnikov, so zajeti pod dikcijo, da se uredba ne uporablja za stečaj, postopke z likvidacijo plačilno nesposobnih družb ali drugih pravnih oseb, postopke prisilne obravnave in podobne postopke, kot je že bilo predhodno navedeno. Spori, ki nastanejo iz razmerja med nosilcem socialnega zavarovanja na eni strani in upravičencem na drugi, prav tako spadajo med izrecne izključitve področja socialne varnosti na podlagi Uredbe 805/2004. Mednje štejemo zlasti zdravstvene storitve, nadomestila zaradi bolezni, prejemke zaradi materinstva, invalidskega zavarovanja, zavarovanja za primer starosti, posmrtnine, nadomestila za izgubo preživljanja, nadomestila zaradi delovne nezgode in poklicne bolezni, družinske prejemke, socialno pomoč in nadomestila v primeru brezposelnosti. Kot je že bilo predhodno navedeno, so iz Uredbe 805/2004 prav tako izključeni izvršilni naslovi iz arbitražnega postopka.⁶

Geografski kriterij nam pove, da Uredba 805/2004 velja za vse države članice Evropske Unije z izjemo Danske (tretji odstavek člena 3 Uredbe 805/2004). Za izpolnitev geografskega kriterija je tako pomembno, da je kraj izdaje izvršilnega naslova v eni izmed držav članic, pri čemer pa prebivališče strank ali nacionalna pripadnost nista pomembni in ne vplivata na njeno

⁶ Povzeto po Rijavec V., Izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot EIN, 2007, str. 149 – 153.

veljavnost.⁷ Za evropski nalog za izvršbo ni potrebno, da vsebuje zahtevek z mednarodnim elementom in je potrjeno mogoče zahtevati tudi pri razmerjih v okviru enega pravnega reda.⁸

Časovni kriterij določa datum začetka veljavnosti Uredbe 805/2004, pri čemer je potrebno dodati, da ta ni začela veljati za vse države članice istočasno. Začetek veljavnosti je tako določen z 21. januarjem 2005; na ta dan so se začeli uporabljati tudi člani 30, 31 in 32; z izjemo navedenih se je Uredba 805/2004 začela uporabljati 21. oktobra 2005. Tako se uredba uporablja za sodne odločbe, ki so bile izdane, sodne poravnave, ki so bile potrjene ali sklenjene, in izvršljive listine, ki so bile uradno sestavljene ali overjene kot javne listine, po začetku njene veljavnosti, torej po 21. januarju 2005. To pa ne velja za države članice, ki so vstopile v EU kasneje, in sicer se za Bolgarijo in Romunijo uporablja od 1. januarja 2007, za Hrvaško pa od 1. julija 2013.⁹

Kriterij ustreznega izvršilnega naslova na podlagi Uredbe 805/2004 določa, da se le-ta uporablja za sodbe, sodne poravnave in javne listine o nespornih zahtevkih, kot tudi za odločbe, izdane o pravnih sredstvih zoper sodbe, sodne poravnave ali javne listine, potrjenih kot evropski nalogi za izvršbo (prvi in drugi odstavek člena 3 Uredbe 805/2004). Nadalje je iz točke 2 člena 4 Uredbe 805/2004 jasno razvidno, da so izpolnjeni pogoji za uporabo le, kadar gre za denarne zahtevke, ki so zapadli v plačilo ali za katere je datum zapadlosti naveden v sodbi, sodni poravnavi ali javni listini. Nesporne zahtevke delimo na dve vrsti, in sicer na aktivno nesporne zahtevke, kjer nespornost izhaja iz izrecnega pripoznanja oziroma soglasja dolžnika, in pasivno nesporne zahtevke, kjer nespornost izvira iz procesnega učinka oz. domneve, ki ga postopkovno pravo države članice izvora pripisalo dolžnikovi pasivnosti.¹⁰ V nadaljevanju bodo izvršilni naslovi, ki se potrjujejo kot evropski nalog za izvršbo, še natančneje opredeljeni in obravnavani.

⁷ Povzeto po Repas M., Mednarodno zasebno pravo Evropske unije, 2018, str. 292.

⁸ Povzeto po Rijavec V., Izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot EIN, 2007, str. 154.

⁹ Prav tam, str. 292 – 293.

¹⁰ Prav tam, str. 290 – 291.

1.3. Temeljni pojmi

Uredba 805/2004 se uporablja za sodbe, sodne poravnave in javne listine o nespornih zahtevkih (prvi odstavek člena 3 Uredbe 805/2004), kot tudi za odločbe, izdane o pravnih sredstvih zoper sodbe, sodne poravnave ali javne listine, potrjene kot evropski nalogi za izvršbo (drugi odstavek člena 3 Uredbe 805/2004).

Sodba, katere definicija je opredeljena v prvi točki člena 4 Uredbe 805/2004, je vsaka sodba, ki jo izda sodišče države članice, ne glede na to, kako se sodba imenuje, vključno s sklepom, odredbo, odločbo in sklepom o izvršbi, kot tudi odmero stroškov ali izdatkov, ki jo določi sodnik uradnik. Pojem sodbe se razlaga široko, medtem ko se pojem nespornega zahtevka razlaga restriktivno.¹¹

Sodna poravnava, ki jo med pravnim ali drugim sodnim postopkom s podpisom sodnega zapisnika sklenejo vse ali nekatere stranke, je sporazum, s katerim se v celoti ali deloma uredijo odnosi v zvezi s predmetom spora ali povodom zanj ter ima lahko nekatere učnike pravnomočne sodne odločbe in izvršilnega naslova; slednji je vnesen v sodni zapisnik.^{12, 13}

Javna listina je v tretji točki člena 4 Uredbe 805/2004 opredeljena kot listina, ki je bila uradno sestavljena ali overjena kot javna listina in katere pristanost se nanaša na podpis in vsebino listine (točka i člena 4 Uredbe 805/2004) in je potrdil javni organ ali drugi organ, ki ga je za ta namen pooblastila država članica, iz katere izvira (točka ii člena 4 Uredbe 805/2004), ali dogovor v zvezi s preživninskimi obveznostmi, sklenjen z upravnimi organi ali potrjen z njihove strani. Odločilno za izvršljivost sodne poravnave kot tudi javne listine je, da se jim lastnost izvršljivosti prizna po nacionalnem pravu izvirne države.¹⁴

Opredelitev "nespornih zahtevkov" obsega vse položaje, v katerih je upnik, če dolжник preverjeno ne ugovarja glede vrste ali obsega denarnega zahtevka, pridobil bodisi sodno odločbo proti temu dolžniku ali izvršljivo listino, ki zahteva dolžnikovo izrecno soglasje, bodisi da je to sodna poravnava ali javna listina (uvodna izjava 5 Uredbe 805/2004). Glede na navedeno je nadalje potrebno še natančneje opredeliti pomen in pojem nespornega zahtevka, v smislu nadaljnje uporabe, pri čemer gre za delitev na aktivno nesporne zahtevke in pasivno nesporne zahtevke. Na podlagi druge točke člena 4 Uredbe 805/2004 se kot zahtevke upoštevata le zahtevke za plačilo določenega zneska denarja, ki je zapadel v plačilo ali za katerega je datum zapadlosti naveden v sodbi, sodni poravnavi ali javni listini.

¹¹ Povzeto po Rijavec V., Izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot EIN, 2007, str. 154.

¹² Povzeto po Repas M., Mednarodno zasebno pravo Evropske unije, 2018, str. 290.

¹³ Sklep Višjega sodišča v Mariboru, opr. št. I Cp 31/2020 potrjuje, da sodna poravnava izpolnjuje pogoje za potrditev evropskega naloga za izvršbo.

¹⁴ Povzeto po Rijavec V., Izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot EIN, 2007, str. 154.

1.4. Izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot EIN

Aktivno nesporni zahtevak je tisti, s katerim se je dolžnik izrecno strinjal s pripoznanjem ali s poravnavo, ki jo je potrdilo sodišče ali je bila sklenjena pred sodiščem med postopkom (točka a člena 3 Uredbe 805/2004) ali se je dolžnik izrecno strinjal z njim v javni listini (točka d člena 3 Uredbe 805/2004). Na podlagi navedenega je razvidno, da je za aktivni nesporni zahtevak potrebno izrecno oziroma aktivno soglasje toženca. Kot primer aktivnega nespornega zahtevka lahko v skladu s slovensko ureditvijo štejejo sodbo na podlagi pripoznave, sodno poravnavo, neposredno izvršljiv notarski zapis kot javno listino; kot slednja se obravnava tudi dogovor v zvezi s preživitvinskimi obveznostmi, sklenjen z upravnimi organi ali potrjen z njihove strani.¹⁵ Pravnomočnost in potek paricijskega roka sta potrebna za nastop izvršljivosti sodnih odločb, pri čemer sodna poravnava pridobi učinek pravnomočnosti s sklenitvijo, izvršljivost pa z zapadlostjo terjatve, medtem ko notarski zapis postane izvršljiv v primeru dolžnikovega izrecnega soglasja z neposredno izvršljivostjo in v primeru zapadlosti terjatve.¹⁶

Pasivno nesporni zahtevak je tisti, ki mu dolžnik med sodnim postopkom ni nikoli ugovarjal skladno z ustreznimi postopkovnimi pravili na podlagi zakonodaje države članice izvora (točka b člena 3 Uredbe 805/2004) ali dolžnik ni bil navzoč ali zastopan na obravnavi sodišča glede navedenega zahtevka po tem, ko je na začetku ugovarjal zahtevku med sodnim postopkom, če tako ravnanje pomeni tiho pripoznanje zahtevka ali dejstev, ki jih je navedel upnik v skladu z zakonodajo države članice izvora (točka c člena 3 Uredbe 805/2004). Glede na navedeno, toženec v postopku ostane ali postane pasiven, kar pomeni, da lahko govorimo le o pasivnem soglasju oziroma o domnevi soglasja. Kot primer pasivno nespornega zahtevka lahko štejejo plačilni nalog, sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, zamudno sodbo v pravnem postopku in v delovnem sporu po 318. členu ZPP, zamudne sodbe na podlagi pripoznave v sporu majhne vrednosti po 453. a členu ZPP in sodbe na podlagi pripoznave, če na narok ne pride tožena stranka, ki je zahtevala izvedbo naroka po 454. členu ZPP.¹⁷

Pasivnost dolžnika, čeprav bi zahtevku lahko nasprotoval, je mogoče ugotoviti in interpretirati na dva načina. V prvem primeru govorimo o pasivnosti dolžnika, kadar dolžnik med sodnim postopkom zahtevku ni nikoli ugovarjal na način, kot to zahtevajo postopkovna pravila v državi članici izvora; posledico opustitve tega pomenijo domneve, da se strinja z enostransko izdano odločbo ali da s pasivnostjo pripoznava zahtevak ali pa da priznava dejstva, na katera tožnik opira svojo tožbo. V slovenski ureditvi o odsotnosti ugovora govorimo, kadar dolžnik sploh ni ugovarjal zahtevku ali je ugovarjal, vendar na način, ki po nacionalnem pravu države članice izvora ni učinkovit. Kadar pa gre za primer časa vložitve ugovora, natančneje prepoznega

¹⁵ Povzeto po Galič A., Betteto N., *Evropsko civilno procesno pravo*, 2011, str. 114 in Repas M., *Mednarodno zasebno pravo Evropske unije*, 2018, str. 290.

¹⁶ Povzeto po Rijavec V., *Izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot EIN*, 2007, str. 162.

¹⁷ Povzeto po Galič A., Betteto N., *Evropsko civilno procesno pravo*, 2011, str. 114 in Repas M., *Mednarodno zasebno pravo Evropske unije*, 2018, str. 291.

ugovora, so le-ti po posameznem nacionalnem pravu lahko učinkoviti. V slovenski ureditvi pa to ni tako, saj je po ZPP proti izdanemu plačilnemu nalogu dopusten le pravočasen ugovor, pri sklepu o izvršbi na podlagi verodostojne listine pa ZIZ omogoča vložitev ugovora po izteku roka le proti delu o dovolitvi izvršbe, ne pa proti delu o plačilnem nalogu, ki postane pravnomočen in izvršljiv.¹⁸ 56. člen ZIZ določa, da je ugovor po izteku roka dopusten oz. ga lahko dolžnik vloži tudi po pravnomočnosti sklepa o izvršbi vse do konca izvršilnega postopka, kadar temelji na dejstvu, ki se nanaša na samo terjatev, in je le-to nastopilo po izvršljivosti odločbe oziroma po sklenitvi poravnave v primeru, ko ga dolžnik brez svoje krivde ni mogel uveljavljati v ugovoru zoper sklep o izvršbi.

V drugem primeru pa gre za situacijo, ko dolžnik ni bil navzoč niti zastopan na sodni obravnavi glede navedenega zahtevka in čeprav je na začetku ugovarjal zahtevku, njegova nadaljnja pasivnost v skladu z nacionalnim pravom države članice izvora pomeni tiho pripoznavo zahtevka ali priznanje dejanske podlage, kot jo je navedel upnik. Glede na nacionalno pravo je le v zakonsko predvidenih primerih toženčeve pasivnosti možna domneva, da je s tem konkludentno priznal pravno odločilna dejstva v tožbi in posledično sodišče izda sodbo. V slovenski ureditvi se domneva le priznanje dejstev v tožbi. Sodišče zamudno sodbo izda, če na podlagi teh dejstev z uporabo prava pride do sklepa, da je tožbeni zahtev utemeljen, medtem ko v nekaterih pravnih redih opustitev odgovora na tožbo ali izostanek iz naroka ne pomenita zgolj priznanja dejstev, ampak tudi pripoznavo zahtevka.¹⁹

Zgoraj navedeno je strnjeno v izreku sklepu Višjega sodišča v Ljubljani opr. št. I Cpg 986/2015 z dne 26. 08. 2015, in sicer da so izvršilni naslovi, ki se potrjujejo kot evropski nalog za izvršbo, le tisti, ki se nanašajo na nesporne zahtevke. Zahtevek pa se šteje za nespornega le, če se je dolžnik izrecno strinjal z njim, in sicer s pripoznanjem ali s poravnavo, ki jo je potrdilo sodišče ali je bila sklenjena pred sodiščem med postopkom ali mu dolžnik med sodnim postopkom ni nikoli ugovarjal skladno z ustreznimi postopkovnimi pravili na podlagi zakonodaje države članice izvora (primer zamudne sodbe) ali se po postopkovnih pravilih države članice šteje, da ga je tiho pripoznal ali pa se je dolžnik izrecno strinjal z njim v javni listini.²⁰

Pomembno razliko pri obravnavi predstavlja potreba po preverjanju minimalnih standardov, saj slednja odpade pri aktivno nespornih zahtevkih, kjer je toženec aktivno izrazil soglasje. Kadar pa gre za pasivno nesporne zahtevke, je slednje še kako pomembno, saj minimalni standardi, določeni v Uredbi 805/2004, natančneje v poglavju III, predstavljajo varovalo za toženca v tem primeru, torej pasivno nespornega zahtevka, ko se njegovo soglasje le domneva. Glede na navedeno se z minimalnimi standardi dolžniku zagotavljajo ustrezne

¹⁸ Povzeto po Rijavec V., Izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot EIN, 2007, str. 155 – 156.

¹⁹ Povzeto po Rijavec V., Izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot EIN, 2007, str. 156 – 157.

²⁰ Podrobneje glej sklep Višjega sodišča v Ljubljani opr. št. I Cpg 986/2015 z dne 26. 08. 2015.

procesne garancije v postopku; na splošno le-tem ne ustrezajo načini vročanja, ki temeljijo na pravni fikciji.²¹

Uredba 805/2004 določa, da se slednja uporablja tudi za odločbe, izdane o pravnih sredstvih zoper sodbe, sodne poravnave ali javne listine, potrjene kot evropski nalogi za izvršbo (drugi odstavek člena 3 Uredbe 805/2004). V tem primeru lahko govorimo o nespornosti zahtevka kljub kasneje vložnemu pravnemu sredstvu, saj je namen navedene določbe Uredbe 805/2004 preprečiti povratni učinek pravnega sredstva na že izdano potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo in vlaganje pravnih sredstev z namenom izogitve potrdila evropskega naloga za izvršbo. Kljub vložnemu pravnemu sredstvu, s katerim se zahtevek izpodbija, že potrjeni zahtevek ne more postati sporen za nazaj in obstaja v obsegu veljavnosti Uredbe 805/2004. V slovenski ureditvi so proti že potrjenemu evropskemu nalogu za izvršbo možna le izredna pravna sredstva, kot so revizija, zahteva za varstvo zakonitosti, obnova postopka in tožba za razveljavitev sodne poravnave.²²

²¹ Povzeto po Repas M., Mednarodno zasebno pravo Evropske unije, 2018, str. 296.

²² Povzeto po Rijavec V., Izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot EIN, 2007, str. 158 – 159.

2. POSEBNOSTI POSTOPKA ZA IZDAJO EIN

Sodba, ki je bila potrjena kot evropski nalog za izvršbo v državi članici izvora, se prizna in izvrši v drugih državah članicah, ne da bi bila potrebna razglasitev izvršljivosti in brez vsake možnosti ugovora njenemu priznanju (člen 5 Uredbe 805/2004). Potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo velja samo v okviru meja izvršljivosti sodbe (člen 11 Uredbe 805/2004). Uvedba evropskega naloga za izvršbo je prinesla številne novosti; najpomembnejša med njimi je zagotovo odprava eksekvatur, ki pomeni korak naprej k enostavnejšemu postopku izvršbe na območju držav članic, če se upnik za to možnost odloči.

Za potrditev sodbe kot evropskega naloga za izvršbo morajo biti izpolnjeni določeni pogoji, ki jih natančneje ureja člen 6 Uredbe 805/2004. Tako se sodba o nespornem zahtevku, izdana v državi članici na zahtevo sodišču izvora potrdi kot evropski nalog za izvršbo, če je sodba izvršljiva v državi članici izvora (točka 1. a člena 6 Uredbe 805/2004) in sodba ni v nasprotju s pravili o sodni pristojnosti, ki so določeni v oddelkih 3 (pristojnost v zadevah v zvezi z zavarovanjem) in 6 (izključna pristojnost) poglavja II Uredbe (ES) št. 44/2001²³ (točka 1. b člena 6 Uredbe 805/2004). Zgoraj navedena pogoja morata biti izpolnjena za izdajo potrdila o evropskem izvršilnem nalogu za aktivno nesporne zahtevke, saj za pasivno nesporne zahtevke veljata še dodatna pogoja, ki morata biti izpolnjena, da se tak zahtevk lahko potrdi kot evropski izvršilni nalog. Prvi dodatni pogoj pri pasivno nespornih zahtevkih določa, da so sodni postopki v državi članici izvora izpolnili pogoje minimalnih standardov za postopke o nespornih zahtevkih, ki so natančneje določeni v poglavju III (točka 1. c člena 6 Uredbe 805/2004). Drugi dodatni pogoj, ki mora biti izpolnjen v primeru pasivno nespornega zahtevka, kadar gre za dolžnika potrošnika in se nanaša na pogodbo, ki jo sklene oseba, potrošnik, za namen, ki se lahko šteje, da je za zunaj njegovega poslovanja ali poklica, določa, da mora biti sodba izdana v državi članici stalnega bivališča dolžnika v smislu člena 59 Uredbe (ES) št. 44/2001²⁴ (točka 1. d točka člena 6 Uredbe 805/2004). Sodišče EU je v sodbi v zadevi C-300/14, *Imtech Marine Belgium NV proti Radio Hellenic SA* z dne 17. 12. 2015, razsodilo o razlagi člena 6 Uredbe 805/2004, in sicer da je treba potrditev sodbe za evropski nalog za izvršbo, ki jo je mogoče zahtevati kadarkoli, pridržati sodniku. Sodnemu tajniku se lahko zaupa izdaja ustrežajočega potrdila.²⁵

Ko sodba, potrjena kot evropski nalog za izvršbo, ni več izvršljiva ali je njena izvršljivost začasno odložena ali omejena, se kadarkoli na zahtevo sodišču izvora izda potrdilo o neizvršljivosti ali

²³ Glej oddelek 3 in 6 poglavja II Uredbe (ES) št. 44/2001.

²⁴ 59. člen Uredbe (ES) št. 44/2001 določa, da pri ugotavljanju, ali ima stranka stalno prebivališče v državi članici, pred sodišči katere je bil začel postopek, sodišče uporabi svoje notranje pravo. Če stranka nima stalnega prebivališča v državi članici, pred sodišči katere je bil začel postopek, pri ugotavljanju, ali ima stranka stalno prebivališče v drugi državi članici, sodišče uporabi pravo te države članice.

²⁵ Sodba Sodišča EU, v zadevi C-300/14, *Imtech Marine Belgium NV proti Radio Hellenic SA* z dne 17. 12. 2015.

omejitvi izvršljivosti ob uporabi standardnega obrazca iz Priloge IV (drugi odstavek člena 6 Uredbe 805/2004).

Kadar je bila izdana odločba po vložitvi pravnega sredstva zoper sodbe, potrjene kot evropski nalog za izvršbo, se ne glede na drugi odstavek člena 12 lahko na zahtevo kadarkoli izda nadomestno potrdilo skladno s prvim odstavkom člena 6 Uredbe 805/2004 z uporabo standardnega obrazca iz Priloge V, če je ta odločba v zvezi s pravnim sredstvom izvršljiva v državi članici izvora (tretji odstavek člena 6 Uredbe 805/2004).

Kadar sodba vključuje izvršljivo odločbo o znesku stroškov v zvezi s sodnim postopkom, vključno z obrestmi, se potrди kot evropski nalog za izvršbo tudi glede stroškov, razen če dolžnik izrecno ugovarja svoji obveznosti nositi take stroške med sodnim postopkom v skladu z zakonodajo države članice izvora (člen 7 Uredbe 805/2004).

Potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo se izda z uporabo standardnega obrazca iz Priloge I (prvi odstavek člena 9 Uredbe 805/2004) v jeziku sodbe (drugi odstavek člena 9 Uredbe 805/2004). Če pravila te uredbe izpolnjujejo samo deli sodbe, se za te dele izda delno potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo (člen 8 Uredbe 805/2004).

Potrdilo o evropskem nalogu za izvršbo se na zahtevo sodišču izvora popravi, kadar zaradi vsebinske napake obstaja neskladje med sodbo in potrdilom (točka 1. a člena 10 Uredbe 805/2004), in umakne, kadar je bilo očitno napačno odobreno glede na pravila, določena v tej uredbi (točka 1. b člena 10 Uredbe 805/2004). Za popravke ali umik potrdila o evropskem nalogu za izvršbo se uporablja zakonodaja države članice izvora (drugi odstavek člena 10 Uredbe 805/2004). Zahteva po popravku ali umiku potrdila o evropskem nalogu za izvršbo se lahko opravi z uporabo standardnega obrazca iz Priloge VI (tretji odstavek člena 10 Uredbe 805/2004). Pritožba proti izdaji potrdila o evropskem nalogu za izvršbo ni dovoljena (četrti odstavek člena 10 Uredbe 805/2004).

Sodna poravnava glede nespornega denarnega zahtevka, ki jo je potrdilo sodišče ali ki je bila med postopkom sklenjena pred sodiščem in je izvršljiva v državi članici, v kateri je bila potrjena ali sklenjena, se ob uporabi standardnega obrazca iz Priloge II potrди kot evropski nalog za izvršbo na zahtevo sodišču, ki jo je potrdilo ali pred katerim je bila sklenjena (prvi odstavek člena 24 Uredbe 805/2004). Poravnava, ki je bila potrjena kot evropski nalog za izvršbo v državi članici izvora, se izvrši v drugih državah članicah, ne da bi bila potrebna razglasitev izvršljivosti in brez vsake možnosti ugovora njeni izvršljivosti (drugi odstavek člena 24 Uredbe 805/2004). Smiselno se za sodne poravnave v postopku potrjevanja evropskega naloga za izvršbo in pri izvršbi uporablja enaka ureditev kot za sodbe, natančneje določbe poglavja II Uredbe 805/2004, z izjemo členov 5, 6(1) in 9(1), ter določbe poglavja IV, z izjemo členov 21(1) in 22 (tretji odstavek člena 24 Uredbe 805/2004).²⁶

²⁶ Povzeto po Repas M., Mednarodno zasebno pravo Evropske unije, 2018, str. 305 – 306.

Javna listina v zvezi z nespornim denarnim zahtevkom, ki je izvršljiva v eni državi članici, se ob uporabi standardnega obrazca iz Priloge III potrdi kot evropski nalog za izvršbo na zahtevo organu, ki ga določi država članica izvora (prvi odstavek člena 25 Uredbe 805/2004). Javna listina, ki je bila potrjena kot evropski nalog za izvršbo v državi članici izvora, se izvrši v drugih državah članicah, ne da bi bila potrebna razglasitev izvršljivosti in brez vsake možnosti ugovora njeni izvršljivosti (drugi odstavek člena 25 Uredbe 805/2004). Smiselno se za javne listine v postopku potrjevanja evropskega naloga za izvršbo in pri izvršbi uporablja enaka ureditev kot za sodbe, natančneje določbe poglavja II Uredbe 805/2004, z izjemo členov 5, 6(1) in 9(1), ter določbe poglavja IV, z izjemo členov 21(1) in 22 (tretji odstavek člena 25 Uredbe 805/2004). V Sloveniji je primer takšne javne listine le notarski zapis z dogovorjeno neposredno izvršljivostjo, pri čemer je pristojni organ za potrditev notar, ki je predmetni notarski zapis tudi sestavil.²⁷

²⁷ Povzeto po Repas M., Mednarodno zasebno pravo Evropske unije, 2018, str. 306.

2.1. Izvršba

Sodba, potrjena kot evropski nalog za izvršbo, se izvrši pod istimi pogoji kot sodba, izdana v državi članici izvršbe, pri čemer postopke izvršbe ureja zakonodaja države članice izvršbe (prvi odstavek člena 20 Uredbe 805/2004). Pod nobenim pogojem se sodba ali njena potrditev kot evropski nalog za izvršbo v državi članici izvršbe ne sme preverjati glede vsebine (drugi odstavek člen 21 Uredbe 805/2004).

Na podlagi drugega odstavka člena 20 Uredbe 805/2004 se od upnika zahteva, da pristojnim organom države članice izvršbe, pristojnim za izvršbo, predloži, prvič, izvod sodbe, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za dokaz njene pristnosti (točka 2. a člena 20 Uredbe 805/2004), drugič, izvod potrdila o evropskem nalogu za izvršbo, ki izpolnjuje pogoje, potrebne za dokaz njegove pristnosti (točka 2. b člena 20 Uredbe 805/2004) in, tretjič, po potrebi prepis evropskega naloga za izvršbo ali njegov prevod v uradni jezik države članice izvršbe ali, če obstaja več uradnih jezikov v tej državi članici, v uradni jezik ali v enega od uradnih jezikov sodnega postopka kraja, kjer se zahteva izvršba, v skladu z zakonodajo te države članice ali v drugi jezik, ki ga je država članica izvršbe označila za sprejemljivega. Vsaka država članica lahko navede uradni jezik ali uradne jezike institucij Evropske skupnosti, drugačne od njenega lastnega, ki ga/jih lahko sprejme za izpolnitev potrdila. Prevod overi oseba, ki je za to usposobljena v eni od držav članic (točka 2. c člena 20 Uredbe 805/2004). Od stranke, ki v eni državi članici zaprosi za izvršbo sodbe, potrjene kot evropski nalog za izvršbo v drugi državi članici, se na podlagi tega, da je tuj državljan ali da nima stalnega bivališča ali bivališča v državi članici izvršbe, ne sme zahtevati nobene varščine, jamstva ali pologa ne glede na to, kako se imenuje (tretji odstavek člena 20 Uredbe 805/2004).

Možnosti dolžnika upirati se izvršbi so pri evropskem nalogu za izvršbo precej omejene, pri čemer dolžnik nima možnosti vlagati pravnih sredstev v državi članici izvršbe, saj mora le-te vlagati v državi članici izvora.²⁸ V dveh primerih, kadar je dolžnik vložil pravno sredstvo zoper sodbo, potrjeno kot evropski nalog za izvršbo, vključno s pravnim sredstvom v smislu člena 19, ali zahteval popravek ali umik potrdila o evropskem nalogu za izvršbo v skladu s členom 10, lahko pristojno sodišče ali organ v državi članici izvršbe na zahtevo dolžnika prvič omeji postopek izvršbe na zaščitne ukrepe (točka a člena 23 Uredbe 805/2004), pogojuje izvršbo s predložitvijo varščine, kot jo določi (točka b člena 23 Uredbe 805/2004), ali pod izjemnimi pogoji prekine postopek izvršbe (točka c člena 23 Uredbe 805/2004).²⁹

Pristojno sodišče v državi članici izvršbe lahko na zahtevo dolžnika zavrne izvršbo, če je sodba, potrjena kot evropski nalog za izvršbo, nezdržljiva s prejšnjo sodbo, izdano v kateri koli državi članici ali tretji državi, če je, prvič, prejšnja sodba temeljila na istem dejanskem stanju in je bila izdana med istimi strankami (točka 1. a člena 21 Uredbe 805/2004), drugič, je bila prejšnja

²⁸ Povzeto po Repas M., Mednarodno zasebno pravo Evropske unije, 2018, str. 303 – 304.

²⁹ Glej sklep Višjega sodišča v Ljubljani opr. št. II lp 24/2019 z dne 20. 03. 2019.

sodba izdana v državi članici izvršbe ali izpolnjuje pogoje, potrebne za priznanje v državi članici izvršbe (točka 1. b člena 21 Uredbe 805/2004) in, tretjič, nezdržljivost ni bila in ni mogla biti upoštevana kot ugovor v sodnem postopku v državi članici izvora (točka 1. c člena 21 Uredbe 805/2004).

3. MINIMALNI STANDARDI ZA POSTOPKE O NESPORNIM ZAHTEVKIH PO UREDBI ŠT. 805/2004

3.1. Splošno

Minimalne standarde je potrebno uvesti za postopke, ki vodijo do sodbe, da bi zagotovili obveščenost dolžnika o postopkih, ki jih je sodišče uvedlo proti njemu, o zahtevah za njegovo aktivno sodelovanje v postopkih za ugovarjanje zahtevku in o posledicah njegovega nesodelovanja, in sicer pravočasno in na tak način, ki mu omogoča pripraviti obrambo (uvodna izjava 12 Uredbe 805/2004).

Sodišče mora za potrditev evropskega naloga za izvršbo, kadar gre za pasivno nesporne zahteve, dodatno izpolniti pogoje minimalnih standardov, ki jih natančno določa Uredba 805/2004 v poglavju III. Člen 12 Uredbe 805/2004 določa, da se sodba o zahtevku, kadar gre za pasivno nesporni zahtev, lahko potrdi kot evropski nalog za izvršbo samo, če je sodni postopek v državi članici izvora izpolnjeval postopkovna pravila, ki so določena v poglavju III, o minimalnih standardih za postopke o nespornih zahtevkih. Minimalni standardi se nanašajo na vročanje listin dolžniku ali zastopnikom dolžnika, zagotovitev ustreznih informacij dolžniku o zahtevku in postopkovnih korakih, ki so potrebni za ugovarjanje zahtevku, popravek neskladnosti z minimalnimi standardi in pravno sredstvo v izjemnih primerih. Spoštovanje slednjih je nujen pogoj za potrditev izvršilnega naslova pasivno nespornega zahtevka kot evropskega naloga za izvršbo.³⁰

Uredba 805/2004 ne pomeni obveznosti za države članice, da prilagodijo svojo nacionalno zakonodajo minimalnim postopkovnim standardom, ki jih določa. Pomeni spodbudo v ta namen z omogočanjem učinkovitejše in hitrejše izvršljivosti sodb v drugih državah članicah zgolj, če so izpolnjeni ti minimalni standardi (uvodna izjava 19 Uredbe 805/2004).

³⁰ Povzeto po Repas M., Mednarodno zasebno pravo Evropske unije, 2018, str. 296.

3.2. Minimalni standardi za vročanje

Minimalni standardi za vročanje so urejeni v členu 13 (vročitev z dokazilom o dolžnikovem prejemu), členu 14 (vročitev brez dokazila o dolžnikovem prejemu) in členu 15 (vročitev zastopnikom dolžnika) Uredbe 805/2004. Za vse načine vročanja, naštete v členu 13 in členu 14, je značilna bodisi popolna gotovost (člen 13) ali zelo visoka stopnja verjetnosti (člen 14), da je vročeni dokument dosegel naslovljenca (uvodna izjava 14 Uredbe 805/2004). Predvsem se noben način vročanja, ki temelji na pravni fikciji glede izpolnjevanja minimalnih standardov, ne more šteti kot zadosten za potrditev sodbe kot evropskega naloga za izvršbo (uvodna izjava 13 Uredbe 805/2004).

3.2.1. Vročitev z dokazilom o dolžnikovem prejemu

Prvi odstavek člena 13 Uredbe 805/2004 določa, da se listina o začetku postopka ali enakovredna listina lahko vroči dolžniku na enega od naslednjih načinov:

- z osebno vročitvijo, ki jo potrjuje potrdilo o prejemu, vključno z datumom prejema, ki ga podpiše dolžnik;
- z osebno vročitvijo, ki jo potrjuje dokument, podpisan s strani pristojne osebe, ki je opravila vročitev, z navedbo, da je dolžnik prejel listino ali je brez pravne utemeljitve zavrnil njen sprejem, ter datum vročitve;
- s poštno vročitvijo, ki jo potrjuje potrdilo o prejemu, vključno z datumom prejema, ki ga dolžnik podpiše in vrne;
- z vročitvijo preko elektronskega sredstva prenosa, kot je telefaks ali e-pošta, ki jo potrjuje potrdilo o prejemu, vključno z datumom prejema, ki ga dolžnik podpiše in vrne.

Vsi sodni pozivi na sodno obravnavo se lahko vročijo dolžniku v skladu z zgoraj navedenimi načini ali ustno na prejšnji sodni obravnavi o istem zahtevku in se zapišejo v zapisniku te prejšnje sodne obravnave (drugi odstavek člena 13 Uredbe 805/2004).

3.2.2. Vročitev brez dokazila o dolžnikovem prejemu

Prvi odstavek člena 14 Uredbe 805/2004 določa, da se vročitev listine o začetku postopka ali enakovredne listine in vseh sodnih pozivov na sodno obravnavo dolžniku lahko opravi tudi na enega od naslednjih načinov:

- z osebno vročitvijo na osebni naslov dolžnika osebam, ki živijo v istem gospodinjstvu kot dolžnik ali so tam zaposlene;
- v primeru samozaposlenega dolžnika ali pravne osebe z osebno vročitvijo v poslovnih prostorih dolžnika osebam, ki jih zaposluje dolžnik;
- z oddajo listine v poštni nabiralnik dolžnika;
- z deponiranjem listine na poštne uradu ali pri pristojnem javnem organu in oddajo pisnega obvestila o tem deponiranju v poštni nabiralnik dolžnika, če pisno obvestilo jasno označuje naravo listine kot sodne listine ali pravni učinek pisnega obvestila kot izvršitev vročitve in začetek teka rokov;
- s pošto vročitvijo brez dokazila na podlagi odstavka 3, ko ima dolžnik svoj naslov v državi članici izvora;
- z elektronskimi sredstvi prenosa, ki jih potrdi avtomatska potrditev oddaje, če je dolžnik to metodo vročanja izrecno sprejel vnaprej.

Vročitev, ki je opisana v zgoraj naštetih prvih štirih alinejah, se potrdi z:

- dokumentom, podpisanim s strani pristojne osebe, ki je opravila vročitev, z navedbo:
 - uporabljenega načina vročitve,
 - datuma vročitve in
 - kadar je bila listina vročena drugi osebi in ne dolžniku, imena te osebe in njenega razmerja do dolžnika,
- potrdilom o prejemu s strani osebe, ki ji je bila listina vročena z namenom zgoraj navedenih načinov iz prvega in drugega odstavka.

Šteje se, da osebna vročitev določenim osebam, ne pa dolžniku samemu, na podlagi točke 1. a in b člena 14 izpolnjuje zahteve navedenih določb samo, če so te osebe dejansko sprejele/prejele zadevni dokument (uvodna izjava 15 Uredbe 805/2004).

Če dolžnikov naslov ni poznan z gotovostjo, vročitev opisana v prvem odstavku člena 14 Uredbe 805/2004 ni dovoljena (drugi odstavek člena 14 Uredbe 805/2004). Tudi Sodišče EU je v zadevi C-518/18: *RD proti SC* povzelo že predstavljeno odločitev iz druge zadeve C-292/10: *G proti Corneliusu de Visserju* in še enkrat poudarilo, da zamudne sodbe, izdane v primeru, v katerem ni bilo mogoče ugotoviti stalnega prebivališča tožene stranke, ni mogoče potrditi kot evropski nalog za izvršbo; ugotovitev ostane v veljavi ne glede na to, da je predložitveno sodišče, ki ni moglo pridobiti naslova dolžnika, za potrebe postopka imenovalo skrbnika.³¹

³¹ Sodba Sodišča EU, v zadevi C-518/18, RD proti SC z dne 27. 06. 2019.

3.2.3. Vročitev zastopnikom dolžnika

Vročitev na podlagi člena 13 ali člena 14 se lahko izvrši tudi zastopniku dolžnika (člen 15 Uredbe 805/2004). Navedeni člen se nanaša na primere, ko se dolžnik ne more zastopati na sodišču, kot je v primeru pravne osebe, in ko je oseba, ki ga zastopa, določena z zakonom, ter v primeru, kjer je dolžnik pooblastil drugo osebo, predvsem odvetnika, da ga zastopa v določenih sodnih postopkih v zadevi (uvodna izjava 16 Uredbe 805/2004).

V zadevi C-518/18: *RD proti SC* je Sodišče EU podalo razlago zgoraj navedenega člena (člen 15 Uredbe 805/2004) navezujoč se na opredelitev pojma zastopnika dolžnika. Kot je že bilo predhodno navedeno, člen 15 Uredbe 805/2004 določa, da se vročitev lahko izvrši tudi zastopniku dolžnika. Ob upoštevanju uvodne izjave 16 Uredbe 805/2004 se ta določba nanaša le na položaje, v katerih se dolžnik zaradi zakonskih razlogov ne more sam zastopati na sodišču ali pa je prostovoljno za ta namen imenoval zastopnika. Skrbnika v predmetni zadevi, ki je bil imenovan na podlagi nacionalne zakonodaje države članice Češke (ta določa, da lahko predsednik senata postavi skrbnika stranki, katere prebivališče ni znano in ki ji ni bilo mogoče opraviti vročitve na znani naslov v tujini, ki je duševno bolna ali ki iz drugih zdravstvenih razlogov ne more sodelovati, ne le začasno, v postopku, ali ki se ne more jasno izraziti), pa tako ni bilo mogoče obravnavati kot zastopnika dolžnika v smislu navedenega člena. Na podlagi navedenega izhaja, da tedaj, kadar sodišče ne more pridobiti naslova tožene stranke, Uredba 805/2004 ne omogoča, da se kot evropski nalog za izvršbo potrdi sodna odločba v zvezi z zahtevkom, ki je bila izdana po obravnavi, ki se je nista udeležila niti tožena stranka niti skrbnik, ki je bil imenovan za potrebe postopka.³²

³² Sodba Sodišča EU, v zadevi C-518/18, RD proti SC z dne 27. 06. 2019.

3.3. Minimalni standardi zagotavljanja informacij

Minimalni standardi zagotavljanja informacij so urejeni v členu 16 (zagotovitev dolžniku ustrezne informacije o zahtevku) in členu 17 (zagotovitev ustreznih informacij dolžniku o postopkovnih korakih, ki so potrebni za ugovarjanje zahtevku) Uredbe 805/2004. Kot evropski izvršilni naslov je lahko potrjena le taka sodna odločba, v kateri gre za pasivno nesporni zahtevek, in je potrebno preveriti, ali le-ta ustreza minimalnim standardom po Uredbi 805/2004, ki je bila izdana v postopku, v katerem je dolžnik dobil zadostne informacije o zahtevku in o korakih za ugovarjanje zahtevku.³³

3.3.1. O zahtevku

Člen 16 Uredbe 805/2004 določa: da bi dolžniku zagotovili vse ustrezne informacije o zahtevku, mora listina o začetku postopka ali enakovredna listina vsebovati naslednje:

- imena in naslove strank;
- znesek zahtevka;
- če se zahtevajo obresti na zahtevek, obrestno mero in obdobje, za katero se zahtevajo obresti, razen če se po zakonodaji države članice izvora z zakonom določene obresti avtomatično dodajo glavnici;
- utemeljitev zahtevka.

Na podlagi navedenega je razvidno, da so v členu 16 Uredbe 805/2004 določeni minimalni standardi glede jamstev toženca pri seznanitvi z zahtevkom. Izvršilni naslov, ki je konkretiziran in je kot tak že opredeljen v tožbi, se lahko potrdi kot evropski nalog za izvršbo. Slednje, in sicer opredeljenost v tožbi, je določeno v točki b prvega odstavka člena 16 Uredbe 805/2004 kot znesek zahtevka. Bolj problematična je točka c prvega odstavka člena 16 Uredbe 805/2004, ki govori o zamudnih obrestih, glede katerih pa velja načelo dispozitivnosti in vezanosti na zahtevek. Predmetni del člena dopušča tudi odstop od konkretizacije zahtevka glede obresti v delu, če se po zakonodaji države članice izvora z zakonom določene obresti avtomatično dodajo glavnici. V navedenem členu je izrecno določeno, da mora listina, s katero se postopek začne, za informacijo dolžnika nujno vsebovati, če se zahtevajo obresti na zahtevek, obrestno mero in obdobje, za katero se zahtevajo obresti. Glede na navedeno je jasno, da morajo biti obresti oziroma obrestna mera konkretizirane že v tožbi, saj v nasprotnem primeru potrditev evropskega izvršilnega naslova ni mogoča.³⁴

³³ Povzeto po Galič A., Betteto N., *Evropsko civilno procesno pravo*, 2011, str. 145.

³⁴ Prav tam, str. 131 – 133.

3.3.2. O postopkovnih korakih, ki so potrebni za ugovarjanje zahtevku

Člen 17 Uredbe 805/2004 določa, da je v listini ali skupaj z listino o začetku postopka, enakovredni listini ali pozivom na sodno zaslišanje treba jasno navesti naslednje:

- veljavna postopkovna pravila za ugovarjanje zahtevku, vključno z rokom za ugovarjanje zahtevku v pisni obliki ali časom sodne obravnave, imenom in naslovom institucije, na katero je potrebno nasloviti odgovor ali kjer je treba biti navzoč, in ali je obvezno, da ga zastopa odvetnik;
- posledice odsotnosti ugovora ali izostanka navzočnosti, predvsem, kjer je primerno, možnost, da se lahko proti dolžniku izda ali izvrši sodba in odgovornost za plačilo stroškov v zvezi s sodnimi postopki.

V zadevi C-289/17: *Collect Inkasso OÜ, ITM Inkasso OÜ, Bigbank AS proti Rainu Aintu, Lauriju Palmu, Raiku Oikimusu, Egle Noor, Artjomu Konjarovu* je Sodišče EU podalo razlago prve alineje zgoraj navedenega člena (točka a člena 17 Uredbe 805/2004) navezujoč se na obveznost navedbe naslova institucije oziroma naslova sodišča. V zvezi s tem se na podlagi točke a člena 17 Uredbe 805/2004 zahteva, da so nekateri podatki, med katerimi so tisti, ki se nanašajo na ime in naslov institucije, na katero je treba nasloviti odgovor oziroma pri kateri bi se, če bi bilo treba, dolžnik lahko udeležil postopka, jasno razvidni iz listine o začetku postopka, drugega enakovrednega akta in iz vsakega poziva pred sodišče ali akta, ki mu je priložen. Navedba naslova zadevne institucije v skladu z uvodno izjavo 12 Uredbe št. 805/2004 zagotavlja, da je dolžnik obveščen pravočasno in na tak način, da lahko pripravi obrambo, na eni strani o tožbi, ki je bila vložena proti njemu, in o pogojih za aktivno sodelovanje v postopku, da bi lahko izpodbijal zadevno terjatev, ter na drugi strani o posledicah neudeležbe v tem postopku. Dolžniku se lahko zahtevane informacije, in sicer navedba naslova institucije oziroma naslov sodišča, posredujejo ne le prek procesnih aktov ali prek sodnih odločb, ampak tudi prek dokumentov, ki so jim priloženi. Glede na navedeno je Sodišče EU razsodilo, da sodne odločbe, ki je bila izdana, ne da bi bil dolžnik obveščen o naslovu sodišča, na katerega je treba nasloviti odgovor ali pri katerem se lahko udeleži postopka, ni mogoče potrditi kot evropski nalog za izvršbo.³⁵

³⁵ Sodba Sodišča EU, v zadevi C-289/17, *Collect Inkasso OÜ, ITM Inkasso OÜ, Bigbank AS proti Rainu Aintu, Lauriju Palmu, Raiku Oikimusu, Egle Noor, Artjomu Konjarovu* z dne 28. 02. 2018.

3.4. Popravek neskladnosti z minimalnimi standardi

Prvi odstavek člena 18 Uredbe 805/2004 določa, da se v primeru, če postopki v državi članici izvora niso bili v skladu s postopkovnimi pravili, kot so določena v členih 13 do 17, taka neskladnost popravi in se sodba lahko potrdi kot evropski nalog za izvršbo, če:

- je bila sodba vročena dolžniku v skladu s pravili na podlagi člena 13 ali člena 14 in
- je dolžnik imel možnost zoper sodbo vložiti pravno sredstvo zaradi vseh razlogov in je bil dolžnik ustrezno obveščen v sodbi ali skupaj s sodbo o postopkovnih pravilih za vložitev pravnega sredstva, vključno z imenom in naslovom institucije, pri kateri se mora vložiti, in, kjer je primerno, rokom za to in
- dolžnik zoper sodbo ni vložil pravnega sredstva v skladu z ustreznimi postopkovnimi pravili.

Če postopki v državi članici porekla niso bili v skladu s postopkovnimi pravili, kot so določena v členu 13 ali členu 14, se taka neskladnost popravi, če ravnanje dolžnika v sodnem postopku dokazuje, da je osebno pravočasno prejel listino, ki jo je bilo treba vročiti, da je lahko pripravil svojo obrambo (drugi odstavek člena 18 Uredbe 805/2004).

V zadevi C-289/17: *Collect Inkasso OÜ, ITM Inkasso OÜ, Bigbank AS proti Rainu Aintu, Lauriju Palmu, Raiku Oikimusu, Egle Noor, Artjomu Konjarovu* je Sodišče EU podalo razlago druge alineje navedenega člena zgoraj, in sicer točke 1. b člena 18 Uredbe 805/2004, navezujoč se na obveznost navedbe naslova institucije oziroma naslova sodišča, pri katerem bi lahko vložil pravno sredstvo zoper sodno odločbo, ki bi bila kasneje potrjena kot evropski nalog za izvršbo. Da bi bilo mogoče odpraviti morebitno nespoštovanje minimalnih standardov v postopkih v zvezi z nespornimi zahtevki, se na podlagi točke 1. b člena 18 Uredbe št. 805/2004 zahteva, da je dolžnik imel možnost zoper sodbo, ki se nanaša na terjatev, vložiti pravno sredstvo zaradi vseh razlogov in da je bil dolžnik ustrezno obveščen v sodbi ali skupaj s sodbo o postopkovnih pravilih v zvezi s tem, vključno z imenom in naslovom institucije, pri kateri je treba to pravno sredstvo vložiti. Kot je že bilo predhodno navedeno, navedba naslova zadevne institucije zagotavlja, da je dolžnik obveščen pravočasno in na tak način, da lahko pripravi obrambo, na eni strani o tožbi, ki je bila vložena proti njemu, in o pogojih za aktivno sodelovanje v postopku, da bi lahko izpodbijal zadevno terjatev, ter na drugi strani o posledicah neudeležbe v tem postopku. Dolžniku se lahko zahtevane informacije, in sicer navedba naslova institucije oziroma naslov sodišča, posredujejo ne le prek procesnih aktov ali prek sodnih odločb, ampak tudi prek dokumentov, ki so jim priloženi. Glede na navedeno je Sodišče EU razsodilo, da sodne odločbe, ki je bila izdana, ne da bi bil dolžnik obveščen o naslovu sodišča, pri katerem bi lahko vložil pravno sredstvo zoper to odločbo, ni mogoče potrditi kot evropski nalog za izvršbo.³⁶

³⁶ Sodba Sodišča EU, v zadevi C-289/17, *Collect Inkasso OÜ, ITM Inkasso OÜ, Bigbank AS proti Rainu Aintu, Lauriju Palmu, Raiku Oikimusu, Egle Noor, Artjomu Konjarovu* z dne 28. 02. 2018.

3.5. Minimalni standardi za pravno sredstvo v izjemnih primerih

Sodbo se potrди kot evropski nalog za izvršbo samo, če ima država članica izvora vzpostavljen ustrezen mehanizem, ki omogoča dolžniku zoper sodbo vložiti pravno sredstvo pod pogoji, ki so določeni v členu 19 Uredbe 805/2004 in so v nadaljevanju natančneje opredeljeni, v tistih izjemnih primerih, ko dokument ne doseže naslovljenca kljub temu, da je bilo ravnanje skladno s členom 14 Uredbe 805/2004, ki opredeljuje vročitev brez dokazila o dolžnikovem prejemu (uvodna izjava 14 Uredbe 805/2004).

Prvi odstavek člena 19 Uredbe 805/2004 določa, da se poleg členov 13 do 18 sodba lahko potrdi kot evropski nalog za izvršbo samo, če je dolžnik po zakonodaji države članice izvora upravičen zoper sodbo vložiti pravno sredstvo, če nemudoma ukrepa, kadar:

- je bila listina o začetku postopka ali enakovredna listina ali, kjer je to primerno, poziv na sodno zaslišanje, vročen na enega od načinov, ki jih določa člen 14 in vročitev brez njegove krivde ni bila opravljena pravočasno, da bi mu omogočila pripraviti svojo obrambo, ali
- je višja sila ali so izredne okoliščine preprečile dolžniku, da bi brez njegove krivde ugovarjal zahtevku.

Zgoraj naveden člen pa ne posega v možnost držav članic, da omogočijo uveljavljanje pravnega sredstva zoper sodbo pod ugodnejšimi pogoji (drugi odstavek člena 19 Uredbe 805/2004).

V zadevi C 300/14: *Imtech Marine Belgium NV proti Radio Hellenic SA* je Sodišče EU podalo razlago predmetnega člena ter natančneje določilo njegov pomen ter uporabo. Člen 19 Uredbe 805/2004 v povezavi s členom 288 PDEU, državam članicam ne nalaga, da v notranjem pravu določijo postopek s pravnim sredstvom, kakršen je določen z navedenim členom 19 Uredbe 805/2004. Četudi država članica v skladu z Uredbo 805/2004 izbere, da ne bo prilagodila svoje zakonodaje, ki bi tako omogočala obstoj postopka s pravnim sredstvom skladno s členom 19 Uredbe 805/2004, ne krši člena 288 PDEU. Edina posledica neobstoja postopka s pravnim sredstvom v državi članici je, kot določa člen 19 Uredbe 805/2004, nezmožnost potrditve odločbe za evropski nalog za izvršbo pod pogoji, določenimi v Uredbi 805/2007. Prvi odstavek člena 19 Uredbe 805/2004 je Sodišče EU razložilo tako, da se mora sodišče, pri katerem je bila vložena zahteva za potrditev zamudne sodbe za evropski nalog za izvršbo, prepričati, da njegovo notranje pravo dejansko in brez izjem omogoča ponovni popolni, pravni in dejanski preizkus take odločbe v obeh primerih iz te določbe in da omogoča podaljšanje rokov za vložitev pravnega sredstva zoper sodbo o nespornem zahtevku ne samo v primeru višje sile, ampak tudi če so druge izredne okoliščine, neodvisne od volje dolžnika, temu onemogočile, da izpodbija zadevno terjatev.³⁷

³⁷ Sodba Sodišča EU, v zadevi C-300/14, *Imtech Marine Belgium NV proti Radio Hellenic SA* z dne 17. 12. 2015.

4. PRIMERJAVA MINIMALNIH STANDARDOV PO UREDBI ŠT. 805/2004 Z NACIONALNO UREDITVIJO

4.1. Vročanje

Vročitev z dokazilom o dolžnikovem prejemu je urejena v členu 13 Uredbe 805/2004; za slednjo je značilna popolna gotovost, da je vročeni dokument dosegel naslovljenca. Poznamo različne načine vročanja, in sicer je dopustna osebna ali poštna vročitev s povratnico, vročitev s potrdilom vročevalca oz. pristojne osebe, da je naslovnik zavrnil sprejem brez pravne utemeljitve, vročitev preko elektronskega sredstva prenosa (e-pošta ali telefaks), ki potrjuje potrdilo o prejemu ali ustno na predhodni sodni obravnavi o istem zahtevku (zapiše v zapisnik te prejšnje sodne obravnave).³⁸

Vročitev brez dokazila o dolžnikovem prejemu je urejena v členu 14 Uredbe 805/2004, za katero je značilna zelo visoka stopnja verjetnosti, da je vročeni dokument dosegel naslovljenca. Tudi tukaj obstaja več različnih načinov vročanja kot dopustnih primerov tako imenovanega nadomestnega vročanja, in sicer vročitev na osebem naslovu dolžnika osebam, ki živijo v istem gospodinjstvu ali so tam zaposlene (točka 1. a člena 14 Uredbe 805/2004); v primeru samozaposlenega dolžnika ali pravne osebe se vročitev lahko opravi z osebno vročitvijo v poslovnih prostorih dolžnika osebam, ki jih zaposluje dolžnik (točka 1. b člena 14 Uredbe 805/2004), vročitev z oddajo listine v poštni nabiralnik dolžnika (točka 1. c člena 14 Uredbe 805/2004) oziroma tako, da se v nabiralniku pusti zgolj obvestilo, da naj se pisanje prevzame na pošti oziroma sodišču ob ustreznem pouku (točka 1. d člena 14 Uredbe 805/2004). Če ima dolžnik naslov v državi članici izvora, se vročitev lahko opravi brez takega dokazila (točka 1. e člena 14 Uredbe 805/2004) ali vročitev z elektronskimi sredstvi prenosa, ki jih potrdi avtomatska potrditev oddaje, če je dolžnik to metodo vročanja izrecno sprejel naprej (točka 1. f člena 14 Uredbe 805/2004).³⁹

Vročitev zastopnikom dolžnika je urejena v členu 15 Uredbe 805/2004, ki določa, da se vročitev na podlagi člena 13 in člena 14 lahko izvrši tudi zastopnikom dolžnika.

Načina vročanja, ki sta opredeljena v Uredbi 805/2004, in sicer vročitev z dokazilom o dolžnikovem prejemu in vročitev brez dokazila o dolžnikovem prejemu sta dopustna le, kadar je zanju značilna bodisi popolna gotovost (člen 13) ali zelo visoka stopnja verjetnosti (člen 14), da je vročeni dokument dosegel naslovljenca.⁴⁰ Pri tem je ponovno potrebno izpostaviti, da se noben način vročanja, ki temelji na pravni fikciji glede izpolnjevanja minimalnih standardov, ne more šteti kot zadosten za potrditev sodbe kot evropskega naloga za izvršbo.⁴¹

³⁸ Povzeto po Galič A., Betteto N., *Evropsko civilno procesno pravo*, 2011, str. 134 – 135.

³⁹ Prav tam, str. 135 – 136.

⁴⁰ Glej uvodno izjavo 14 Uredbe 805/2004.

⁴¹ Glej uvodno izjavo 13 Uredbe 805/2004.

Ne glede na predhodno navedeno Uredba 805/2004 državam članicam ne nalaga obveznosti prilagoditve nacionalnih predpisov vročanja, kot tudi ne preprečuje vročitve po nacionalnem pravu, ki sicer ni skladna z minimalnimi standardi vročanja po Uredbi 805/2004. V primeru slednjega sodbe ni mogoče potrditi kot evropskega naloga za izvršbo, kar je tudi edina posledica takšnega ravnanja, saj Uredba 805/2004 ne vzpostavlja enotnega evropskega sistema vročanja.⁴²

4.1.1. Ureditev po nacionalnem pravu

Najpomembnejši procesni institut, ki je namenjen uresničevanju pravice do informacije kot predpogoja pravice do izjave v postopku, je vročanje. Namen vročanja je na eni strani omogočiti naslovljencu, da se seznaní z opravljenim procesnim dejanjem sodišča ali stranke, in na drugi strani, da dobi sodišče o prejemu pošiljke zanesljiv dokaz (odločba U-I-279/08 Ustavnega sodišča RS).

Vročanje sodnih in drugih pošiljk je v slovenskem pravnem redu urejeno v postopkovnih zakonih, in sicer za kazenski postopek v Zakonu o kazenskem postopku (ZKP), za postopek v pravnih, gospodarskih, nepravdnih (in izjemoma tudi upravnih) zadevah v Zakonu o pravdnem postopku (ZPP), v upravnih zadevah pa v Zakonu o splošnem upravnem postopku.⁴³ Vročanje, ki je aktualno za obravnavano tematiko je tako natančneje urejeno v ZPP, in sicer v enajstem poglavju z naslovom Vročanje pisanj in pregled spisov (132. člen - 150. člen ZPP).

132. člen ZPP določa, da se pisanja vročajo po pošti, po varni elektronski poti, po delavcu sodišča, na sodišču ali na drug način, določen z zakonom. Če je sodišče na prejšnjem naroku v isti zadevi ustno povabilo osebo na naslednji narok, kadar je ta pred njim, in jo pri tem poučilo o posledicah, če ne bi prišla, kasnejše vročanje vabil na narok ni potrebno, saj se šteje, da je vabilo s tem vročeno (132. a člen ZPP).

Prav tako se lahko pisanje izroči osebi, ki je pooblaščenca za sprejem pošte, ali delavcu, ki je v pisarni oziroma v poslovnem prostoru ali na sedežu, ali zakonitemu zastopniku ali prokuristu, kadar se vročanje opravlja pravnim osebam, podjetnikom posameznikom, odvetnikom, notarjem, državnim organom in organom samoupravnih lokalnih skupnosti. Tako se vročajo pisanja tudi v primeru, kadar so v zgoraj navedene stranke določile za svojega pooblaščenca osebo, ki je njihov delavec (133. člen ZPP).

Kadar ima stranka zakonitega zastopnika ali pooblaščenca, se vročajo pisanja njemu. Če ima stranka več zakonitih zastopnikov ali pooblaščenцев, pa zadostuje, da se pisanje vroči enemu izmed njih (137. člen ZPP).

⁴² Povzeto po Galič A., Betteto N., *Evropsko civilno procesno pravo*, 2011, str. 134.

⁴³ Povzeto po Skubic N., *Vročanje*, *Pravna praksa*, št. 9, 2015, str. 32.

V primeru potrebne vročitve v tujino ali tujcu, ki uživa imunitetno pravico, se opravi vročitev po diplomatski poti, če ni drugače določeno v kakšni mednarodni pogodbi ali v zakonu. Če naj se pisanje vroči državljanu Republike Slovenije v tujini, se lahko opravi vročitev po pristojnem konzularnem predstavniku ali po diplomatskem predstavniku Republike Slovenije, ki opravlja konzularne zadeve v tisti tuji državi. Take vrste vročitev je veljavna le tedaj, če je tisti, ki naj se mu pisanje vroči, pripravljen le-to tudi sprejeti (135. člen ZPP).

Če se opravlja vročitev osebi, ki ji je odvzeta prostost, se vročajo pisanja po upravi zapora ali drugega zavoda, v katerem prestaja kazen ali ukrep odvzema prostosti (136. člen ZPP).

139. člen ZPP določa, da se vročitev opravi v stanovanju ali na delovnem mestu tistega, ki naj se mu pisanje vroči, v poštni predal (če se naslovnik s pošto pisno dogovori, da se mu vroča v poštni predal, se mu pisanje vroča neposredno v poštni predal brez predhodnega poskusa vročitve na njegovem naslovu)⁴⁴, na sodišču, če je naslovnik tam, ali po varni elektronski poti⁴⁵. Državnim organom, pravnim in fizičnim osebam iz prvega odstavka 133. člena ZPP (podjetniki posamezniki, pooblaščenici, odvetniki, notarji ...) in drugim osebam, ki opravljajo dejavnost in se vpisujejo v register, se vroča na naslovu, ki je vpisan v register. Če nobena predhodno navedena vročitev ni mogoča, sodišče odloči, da se vročitev opravi v drugem času ali na drugem kraju ali da se vročitev opravi neposredno v roke naslovnika, kjerkoli se najde.

Načini vročanja so natančneje opredeljeni v 140. členu ZPP. Prvi odstavek slednjega določa, da se v primeru, ko osebe, kateri se pisanje vroča, ni v stanovanju, pisanje lahko izroči kateremu od njegovih odraslih članov gospodinjstva, ki so ga dolžni sprejeti. Kadar se opravlja vročitev na delovnem mestu in te osebe tam ni, se vroči pisanje osebi, pooblaščenici za sprejemanje pošte, ki je pisanje dolžna sprejeti, ali osebi, ki je zaposlena na tistem mestu, če v to privoli (drugi odstavek 140. člena ZPP). V primeru naslovnika, ki stanuje v nastanitvenem objektu, namenjenem skupinski nastanitvi ali izvajanju dejavnosti, ki vključuje 24-urno bivanje (na primer dijaški ali študentski domovi, domovi za ostarele, samski domovi, socialno-varstveni zavodi, bolnišnice) pa ga v tem objektu ni in tudi nima samostojnega poštnega predalčnika na tem naslovu, se pisanje vroči osebi, ki je v tem objektu pooblaščenica za sprejemanje pošte za stanovalce (tretji odstavek 140. člena ZPP).

Če ni možna nobena vročitev, ki je navedena v prejšnjem odstavku, se vročitev fizični osebi opravi tako, da vročevalec pisanje pusti v hišnem ali izpostavljenem predalčniku na naslovu stanovanja, pri čemer vročevalec na vročilnici in na pisanju navede vzrok za takšno ravnanje in dan, ko je pisanje pustil naslovniku, ter se sam tudi podpiše (prvi odstavek 141. člena ZPP). Kadar pa naslovnik nima predalčnika ali je ta neuporaben, se pisanje izroči sodišču, ki je vročitev odredilo, če gre za vročitev po pošti, pa pošti v kraju njegovega stanovanja, na vratih stanovanja pa pusti obvestilo o vročitvi, v katerem je navedeno, kje je pisanje (drugi odstavek

⁴⁴ Glej 139. b člen ZPP.

⁴⁵ Glej 141. a in 141. b člen ZPP.

141. člena ZPP). V primeru vročanja pravnim osebam, ko vročanje na naslovu, ki je vpisan v register, ni mogoče, se vročitev opravi tako, da se obvestilo o vročitvi na vratih stanovanja pusti na naslovu, ki je vpisan v register (peti odstavek 141. člena ZPP).

Vročitev pisanja v elektronski obliki se lahko opravi z vročitvijo pisanja v fizični obliki ali po varni elektronski poti, kot to določa prvi odstavek 141. a. člena ZPP, preko informacijskega sistema sodstva neposredno na naslov za vročanje, ki je registriran v informacijskem sistemu sodstva, ali v varni elektronski predal s posredovanjem pravne ali fizične osebe, ki opravlja vročanje pisanj po varni elektronski poti kot registrirano dejavnost in pridobi dovoljenje ministra, pristojnega za pravosodje, če izpolnjuje tehnične pogoje, ki jih določi minister, pristojen za pravosodje (tretji odstavek 141. a člena ZPP).

Slovensko pravo razlikuje med vročanjem v državi in vročanjem v tujino, pri čemer, kot je že bilo predhodno navedeno, ureditev vročanja v civilnih postopkih v državi ureja ZPP, vročanje v tujino pa poleg ZPP urejajo tudi običajno mednarodno pravo, in sicer Haaška konvencija o vročanju (1965), v razmerjih med državami članicami EU (z izjemo Danske) pa Uredba št. 1393/2007 o vročanju sodnih in izvensodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah⁴⁶. V državah članicah EU se za vročanje sodnih pisanj v civilnih in gospodarskih zadevah uporablja Uredba 1393/2007. Nacionalno pravo, ZPP, pa se torej uporablja zgolj subsidiarno. Cilj Uredbe 1393/2007 je predvsem hitrejše in boljše pošiljanje sodnih in izvensodnih pisanj z željo po zagotovitvi pravilnega delovanja notranjega trga zaradi izboljšanja učinkovitosti in hitrosti sodnih postopkov.⁴⁷ V sistemu Uredbe 1393/2007 države ne morejo nasprotovati neposrednemu poštnemu vročanju, vendar pa slednja vzpostavlja režim, ki naslovniku omogoča, da odkloni sprejem, če ni v jeziku, ki ga razume, in bi s tem bila ogrožena njegova pravica do učinkovitega izjavljanja v postopku.⁴⁸

4.1.2. Primerjava z Uredbo št. 805/2004

Na podlagi določb ZPP in določb Uredbe 805/2004 je razvidno, da je krog oseb, ki so dolžne oziroma upravičene sprejeti pisanje za naslovnika, deloma širši deloma pa ožji v obeh predhodno navedenih. Najprej je potrebno izpostaviti, da Uredba 805/2004 ne določa nikakršne starostne omejitve pri vročitvi članu gospodinjstva, medtem ko je v 140. člena ZPP jasno navedena določba, da je takšna vročitev dopustna le, kadar se pisanje vroči odraslemu članu gospodinjstva. Nadalje Uredba 805/2004 širi krog upravičencev za sprejem pisanja tudi na osebe zaposlene v gospodinjstvu, na primer hišno pomočnico. Medtem ko je po ZPP

⁴⁶ Glej sklep Višjega sodišča v Kopru opr. št. Cpg 147/2017 z dne 13. 10. 2017.

⁴⁷ Povzeto po Repas M., Mednarodno zasebno pravo Evropske unije, 2018, str. 640 – 642.

⁴⁸ Povzeto po Galič A., Betteto N., Evropsko civilno procesno pravo, 2011, str. 72.

dopustna vročitev osebi, ki je zaposlena na istem delovnem mestu, pa to na podlagi Uredbe 805/2004 velja le za samozaposlene, na primer podjetnike posameznike ali odvetnike.⁴⁹

Sistem vročitve po 141. in 142. členu ZPP ustreza minimalnim standardom vročitve po točkah b in c člena 14 Uredbe 805/2004. Po 141. členu in 142. členu ZPP se poštna vročitev opravi le na naslovu dejanskega stanovanja, ne pa na naslovu formalno prijavljenega prebivališča, če naslovnik dejansko ne živi tam. Drugačna ureditev velja za pravne osebe oziroma osebe, ki so subjekt vpisa v register. Četrty odstavek 141. člena ZPP namreč določa, da se vročitev opravi na naslovu, ki je vpisan v registru, čeprav je vročevalcu jasno, da na tem naslovu pravne osebe dejansko ni. Navedeno ni sporno, saj je od oseb, ki so podvržene vpisu v register mogoče zahtevati, da je omogočena vročitev na naslovu, ki je vpisan v register, v nasprotnem primeru pa jim pripisati negativne posledice, kot na primer fiktivno vročitev. Navedeno je bolj problematično predvsem s skladnostjo z minimalnimi standardi vročitve po Uredbi 805/2004. V primeru čezmejnih vročitev (na primer vročitev pisanja tožencu v Sloveniji s strani sodišča druge države članice) pride v poštev le vročitev po točkah c in d prvega odstavka člena 14 Uredbe 805/2004, pri čemer obe določbi govorita o poštnem nabiralniku. Če na določenem naslovu ni več niti poštnega nabiralnika pravne osebe, vročitev sploh ne more biti opravljena. Če na tem naslovu tudi ni več poslovnih prostor, prav tako ni mogoče opraviti vročitve zaposlenim osebam pri dolžniku skladno s točko b prvega odstavka člena 14 Uredbe 805/2004. Poštna vročitev, kot je opredeljena v točki e prvega odstavka člena 14 Uredbe 805/2004, je prav tako bolj sporna, saj je govora o poštni vročitvi, ki jo je mogoče opraviti s pritrditvijo obvestila o vročitvi na navedenem naslovu, četudi na naslovu ni ne poslovnih prostorov in ne poštnega nabiralnika. V tem primeru govorimo o fiktivni vročitvi, ki je nezdružljiva z določbami Uredbe 805/2004, kjer je jasno zapisano že v uvodni izjavi 13, da se noben način vročanja, ki temelji na pravni fikciji, ne more šteti kot zadosten za potrditev sodbe kot evropskega naloga za izvršbo.⁵⁰ Kot evropski nalog za izvršbo se tako lahko potrdi le sodno odločbo (zamudno sodbo, plačilni nalog ali sklep na podlagi verodostojne listine), izdano proti pravni osebi le, če ji je bila vročitev opravljena na njenem dejanskem naslovu. Ni dovolj, da je bila vročitev opravljena na naslovu, ki je vpisan v register, če pravna oseba dejansko tam ne posluje.⁵¹

Fiktivna vročitev po ZPP pomeni vročitev pravni osebi na njenem registriranem naslovu, če je vročevalcu razvidno, da pravna oseba tam dejansko ne posluje, pri čemer je vročitev po ZPP sicer veljavna, npr. zamudne sodbe pa ne bo mogoče potrditi kot evropski nalog za izvršbo. Prava fikcija vročitve, opredeljena v 145. členu ZPP, je možna le v primeru, če toženec med postopkom spremeni prebivališče, a tega ne sporoči sodišču, saj se opravi s pritrditvijo na sodno desko. Uredba vsebuje minimalne standarde le za vročitev akta, s katerim se postopek začne, ne vsebuje pa zahtev za nadaljnjo vročanje npr. sodne odločbe. Enako velja tudi za

⁴⁹ Prav tam, str. 136 – 137.

⁵⁰ Glej uvodno izjavo 13 Uredbe 805/2004.

⁵¹ Povzeto po Galič A., Betteto N., Evropsko civilno procesno pravo, 2011, str. 138 – 140.

vročanje v tujino, ki je določeno v 146. členu ZPP, saj možnost, da sodišče postavi tožencu začasnega zastopnika, pooblaščenega za sprejem pisanj, pride v poštev le pri vročitvah nadaljnjih vlog, ne pa pri vročitvi tožbe.⁵²

Vročitev zastopniku, ki je dopustna skladno s členom 15 Uredbe 805/2004, se lahko opravi na osebem naslovu stanovanja po členu 13 Uredbe 805/2004 ali z vročitvijo gospodinjstva v stanovanju po členu 14 Uredbe 805/2004. Uredba 805/2004 pa ne zahteva, da bi se vročitev npr. odvetniku morala opraviti na naslovu njegove pisarne; glede navedenega so lahko zahteve nacionalnega prava glede tega drugačne. Ker pojem zastopnika ni natančneje opredeljen v Uredbi 805/2004, ostaja sporno, ali je dopustno vročanje tudi začasnemu zastopniku. Začasni zastopnik, ki ga postavi sodišče v primeru, če prebivališče toženca ni znano (4. točka drugega odstavka 82. člena ZPP), po vsebini ni pravi zastopnik stranke v postopku, ki bi bil v stanju, da učinkovito zastopa interese stranke, saj je brez stika s stranko v večini primerov praktično nemogoče učinkovito predstaviti obrambo. V tem primeru, ko sodišče stranki, katere prebivališče ni znano, postavi začasnega zastopnika, lahko govorimo o pravni fikciji; slednje velja tudi v primeru, če sodišče začasnega zastopnika postavi tujemu tožencu, če v tujini ni bilo mogoče opraviti vročitve (5. točka drugega odstavka 82. člena ZPP).⁵³

Preizkus minimalnih standardov vročanja naj bi bil nadomestek za odpadli preizkus, ki ga po Bruseljski uredbi sicer opravi sodišče v državi izvršbe v postopku eksekvatur. Kljub temu pa lahko naštejemo nekaj pomanjkljivosti Uredbe 805/2004, ki ostajajo problematične pri odločanju in uporabi le-te. Ko o skladnosti izvršilnega naslova v postopku potrditve evropskega izvršilnega naloga odloča sodnik, ki je predhodno odločal v zadevi, ni mogoče pričakovati, da bo ta preizkus enako učinkovit, kot bi bil v primeru, če bi o njem odločal drugi sodnik. Gre za problematično ureditev še posebej, kadar pride v konkretnem postopku do načinov vročanja, ki ne le da niso zadostili zahtevam učinkovite pravice do obrambe, pač pa tudi niso bili v skladu s pravili nacionalnega prava v državi izvora in so po vsebini enaki kot minimalni standardi vročanja po Uredbi 805/2004. Ena izmed največjih pomanjkljivosti Uredbe 805/2004 je, da ne ureja vprašanja spoštovanja jamstev glede jezika; ta problem se postavi tudi pri minimalnih standardih zagotavljanja informacij tožencu. Kot je že bilo omenjeno, se v primeru, ko je treba opraviti vročitev v tujino, če gre za vročanje v civilnih in gospodarskih zadevah v drugo članico EU, le-ta opravi v skladu s pravili Uredbe 1393/2007. Slednja vsebuje tudi izčrpna jamstva glede jezika. Uredba 805/2004 glede preizkusa spoštovanja minimalnih standardov glede vročanja ne napotuje nanjo, kar predstavlja veliko pomanjkljivost. Uredba 805/2004 prav tako ne zahteva preizkusa pravočasnosti vročitve, kar je precej nenavadno glede na to, da naj bi bili minimalni standardi vročanja namenjeni zagotovitvi učinkovite pravice do obrambe. Nadalje Uredba 805/2004 ne določa jamstev glede procesne sposobnosti toženca v trenutku sprejema vročitve, kot tudi ne jamstev glede vročanja, ki se preizkušajo v postopku potrditve evropskega

⁵² Prav tam, str. 141.

⁵³ Prav tam, str. 141 – 142.

izvršilnega naloga, saj se nanašajo le na vročitev tožbe ter na vročitev vabil, ne pa na vročitev sodbe ter drugih vlog med postopkom; slednje je še posebej problematično.⁵⁴

⁵⁴ Prav tam, str. 142 – 145.

4.2. Zagotavljanje informacij

Sodna odločba, ki je bila izdana v postopku, v katerem je dolžnik dobil zadostne informacije o zahtevku (člen 16 Uredbe 805/2004) in o postopkovnih korakih, ki so potrebni za ugovarjanje zahtevku (člen 17 Uredbe 805/2004), je lahko potrjena kot evropski nalog za izvršbo.

Listina o začetku postopka ali enakovredna listina mora vsebovati prvič imena in naslove strank, drugič znesek zahtevka, tretjič (če se zahtevajo obresti na zahtevek), obrestno mero in obdobje, za katero se zahtevajo obresti, razen če se po zakonodaji države članice izvora z zakonom določene obresti avtomatično dodajo glavnici in četrtič utemeljitev zahtevka (člen 16 Uredbe 805/2004).

V listini ali skupaj z listino o začetku postopka, enakovredni listini ali pozivom na sodno zaslišanje je treba jasno navesti prvič veljavna postopkovna pravila za ugovarjanje zahtevku, vključno z rokom za ugovarjanje zahtevku v pisni obliki ali časom sodne obravnave, imenom in naslovom institucije, na katero je potrebno nasloviti odgovor ali kjer je treba biti navzoč, in ali je obvezno, da ga zastopa odvetnik, in drugič posledice odsotnosti ugovora ali izostanka navzočnosti, predvsem kjer je primerno, možnost, da se lahko proti dolžniku izda ali izvrši sodba in odgovornost za plačilo stroškov v zvezi s sodnimi postopki (člen 17 Uredbe 805/2004).

4.2.1. Ureditev po nacionalnem pravu

180. člen ZPP določa, da mora tožba, s katero se začne pravdni postopek, obsegati določen zahtevek glede glavne stvari in stranskih terjatev, dejstva, na katera tožnik opira zahtevek, dokaze, s katerimi se ta dejstva ugotavljajo, druge podatke, ki jih mora imeti vsaka vloga in so določene v 105. členu ZPP (navedba sodišča, ime ter stalno oziroma začasno prebivališče oziroma sedež strank, morebitnih njihovih zakonitih zastopnikov in pooblaščenec, sporni predmet in vsebino izjave) in identifikacijske podatke strank. Naslednji člen, in sicer 180. a člen ZPP, natančneje opredeljuje identifikacijske podatke strank; za fizično osebo so to osebno ime in naslov prebivališča ter EMŠO, davčna številka ali rojstni datum (prvi odstavek 180. a člena ZPP), v primeru pravne osebe pa firma ali ime, sedež in poslovni naslov ter matična ali davčna številka, če ima pravna oseba sedež v Republiki Sloveniji (drugi odstavek 180. a člena ZPP). Enako velja tudi za podjetnike in zasebnike (tretji odstavek 180. a člena ZPP). Nadalje 277. člen ZPP določa, da mora tožena stranka na tožbo odgovoriti v 30 dneh od njene vročitve. Sodišče hkrati opozori stranko tudi glede posledic, če na tožbo ne bo odgovorila ali če odgovor na tožbo ne bo obrazložen, in sicer bo sodišče izdalo sodbo, s katero bo tožbenemu zahtevku ugodilo, torej zamudno sodbo. V pozivu, ki ga sodišče posreduje, so navedeni tudi naslednji podatki, in sicer naziv in naslov sodišča, pri katerem je treba vložiti pisni odgovor na tožbo, in obvestilo, da zastopanje po odvetniku ni obvezno. Kot je že bilo predhodno navedeno, če stranka ne odgovori na tožbo, sodišče izda zamudno sodbo ob upoštevanju pogojev, ki morajo

biti kumulativno izpolnjeni, in sicer pravilna vročitev tožbe v odgovor stranki, da ne gre za zahtevek, s katerim stranke ne morejo razpolagati, da izhaja utemeljenost tožbenega zahtevka iz dejstev, ki so navedena v tožbi, in da dejstva, na katera se opira tožbeni zahtevek, niso v nasprotju z dokazi, ki jih je predložil sam tožnik, ali z dejstvi, ki so splošno znana (318. člen ZPP).

Skladno s 40. členom ZIZ morajo biti v predlogu za izvršbo na podlagi izvršilnega naslova navedeni naslednji podatki: navedba upnika in dolžnika z identifikacijskimi podatki⁵⁵, izvršilni naslov, dolžnikova obveznost, sredstvo ali predmet izvršbe in drugi podatki, ki so glede na predmet izvršbe potrebni, da se izvršba lahko opravi.

Skladno z 41. členom ZIZ morajo biti v predlogu za izvršbo na podlagi verodostojne listine navedeni naslednji podatki: upnik in dolžnik z identifikacijskimi podatki⁵⁶, verodostojna listina, dolžnikova obveznost, opredelitev temelja zahtevka, sredstvo ali predmet izvršbe, drugi podatki, ki so glede na predmet izvršbe potrebni, da se izvršba lahko opravi, in zahteva, naj sodišče naloži dolžniku, da v osmih dneh, v meničnih in čekovnih sporih pa v treh dneh po vročitvi sklepa, plača terjatev skupaj z odmerjenimi stroški.

Nato sodišče izda sklep o izvršbi, kjer sodišče dovoli izvršbo; v slednjem so navedeni naslednji podatki, in sicer upnik in dolžnik z identifikacijskimi podatki iz 16. a člena ZIZ, izvršilni naslov oziroma verodostojna listina, dolžnikova obveznost, sredstvo in predmet izvršbe ter drugi podatki, ki so potrebni, da se izvršba lahko opravi (prvi odstavek 44. člen ZIZ). Nadalje v predmetnem sklepu sodišče navede krajevno pristojno sodišče, ki bo izvršilni postopek vodilo in v njem odločalo po pravnomočnosti sklepa o izvršbi in dolžnika pouči o pravici do vložitve ugovora zoper ta sklep, o obveznosti obrazložitve ugovora in o pravnih posledicah neobrazloženega ugovora (četrti odstavek 44. člen ZIZ).

4.2.2. Primerjava z Uredbo št. 805/2004

Pred sprejetjem novele ZIZ-L, slovenskega sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine, zoper katerega dolžnik ni ugovarjal, ni bilo mogoče šteti kot nesporen zahtevek, zato ga tudi ni bilo mogoče potrditi kot evropski nalog za izvršbo v smislu Uredbe Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov.⁵⁷

Veliko je bilo kritike na račun neskladnosti sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine, ki ga izda Centralni oddelek za verodostojno listino pri Okrajnem sodišču v Ljubljani (COVL) z

⁵⁵ Glej 16. a člen ZIZ.

⁵⁶ Glej 16. a člen ZIZ.

⁵⁷ Podrobneje glej sklep Višjega sodišča v Kopru opr. št. II lp 328/2018 z dne 08. 11. 2018.

minimalnimi standardi po Uredbi 805/2004. Še posebej je to problematiko izpostavil dr. Ekart. Izpostavil je predvsem to, da slovenski predlogi za izdajo sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine pogosto ne vsebujejo dovolj informacij glede utemeljitve oziroma temelja zahtevka, še zlasti glede na to, da toženec (dolžnik) ob vročitvi sklepa o izvršbi ne prejme hkrati tudi verodostojne listine. Obenem je poudaril, da je sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine, ki ga izda COVL, zelo velika pridobitev za slovensko pravosodje. Kljub temu obstaja precejšen maneverski prostor za izboljšanje sistema, predvsem v smeri prilagoditve zahtevam minimalnih standardov Uredbe 805/2004.⁵⁸

Iz sklepa Višjega sodišča v Ljubljani, opr. št. II Ip 1879/2019 z dne 13. 11. 2019 izhaja, da sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine ni mogoče potrditi kot evropski izvršilni naslov. Po določbi 41. člena ZIZ, ki je veljal v času vložitve upnikovega predloga za izvršbo na podlagi verodostojne listine v elektronski obliki, upniku ni bilo treba opredeliti temelja svojega zahtevka, niti predložiti verodostojnih listin (moral jih je le določno označiti in navesti datum zapadlosti terjatev), zato ni mogoče šteti, da so bile dolžnici zagotovljene vse ustrezne informacije o zahtevku. Prav tako dolžnica v pravnem pouku sklepa o izvršbi ni bila v zadostni meri opozorjena na pravne posledice opustitve vložitve ugovora, predvsem da se bo v primeru opustitve vložitve ugovora zoper njo začela izvršba in da bo odgovorna za stroške postopka, niti tega, ali mora ugovor vložiti po odvetniku.⁵⁹

Zakonodajalec je z namenom, da bi bilo mogoče sklepe o izvršbi na podlagi verodostojne listine v slovenski ureditvi, ki jih izdaja izvršilno sodišče, natančneje v prvi točki izreka, ki pomeni plačilni nalog, potrditi kot evropski izvršilni naslov, spremenil drugi odstavek 41. člena ZIZ tako, da mora upnik v predlogu za izvršbo na podlagi verodostojne listine navesti opredelitev temelja zahtevka. Utemeljitev zahtevka oziroma označba temelja zahtevka se ne razlaga široko, saj ni treba celovito opisati dejanskega stanja, temveč zadostuje že dovolj določna označba terjatve iz pravnega razmerja.⁶⁰

Z novelo ZIZ – L je tako prišlo do spremembe, in sicer do spremembe 41. člena ZIZ, ki sedaj določa tudi opredelitev temelja zahtevka (četrta alineja drugega odstavka 41. člena ZIZ). Sklepi o izvršbi na podlagi verodostojne listine, ki bodo izdani na podlagi predlogov, vložjenih od 25. marca 2019 naprej, pa bodo v delu utemeljitve zahtevka po novem ustrezali minimalnim standardom, ki so določeni v členu 16 Uredbi 805/2004. Kljub temu je v odločbah sodišč, ki so zavrnila upnikov predlog za potrditev sklepa o izvršbi kot evropskega naloga za izvršbo, mogoče razbrati, da tudi pravni pouk sklepa o izvršbi ni ustrezen, saj ne vsebuje dovolj jasnih navedb o posledicah odsotnosti ugovora in torej niso izpolnjeni minimalni standardi v smislu člena 17 Uredbe 805/2004. Glede na navedeno zakonska sprememba vseeno ni potrebna, saj

⁵⁸ Povzeto po Ekart A., Skladnost sklepov o izvršbi COVL z minimalnimi standardi Uredbe o evropskem izvršilnem naslovu, Pravna praksa, št. 29 – 30, 2012, str. 6.

⁵⁹ Podrobneje glej sklep Višjega sodišča v Ljubljani opr. št. II Ip 1879/2019 z dne 13. 11. 2019.

⁶⁰ Povzeto po Ekart A., Rijavec V., Zakon o izvršbi in zavarovanju z novelo ZIZ-L, 2019, str. 104 – 107.

zadostuje zgolj uskladitev pravnega pouka v sklepu o izvršbi upošteva je člen 17 Uredbe 805/2004.⁶¹

Podobno problematiko je Sodišče EU obravnavalo v zadevi C-484/15: *Ibrica Zulfikarpašić proti Slavenu Gajerju*⁶² in zadevi C-551/15: *Pula Parking d. o. o. proti Svenu Klausu Tederahnu*⁶³. V navedenih zadevah je Sodišče EU presojalo o skladnosti hrvaške pravne ureditve z minimalnimi standardi po Uredbi 805/2004, natančneje ali notarji na Hrvaškem spadajo pod definicijo in razlago pojma »sodišče« in ali je sklep o izvršbi, izdan s strani hrvaškega notarja na podlagi verodostojne listine, sploh mogoče šteti za nesporen zahtevek v smislu Uredbe 805/2004. Najprej je Sodišče EU odločilo, da je Uredbo 805/2004 treba razlagati tako, da notarji na Hrvaškem, ki delujejo v okviru pristojnosti, ki so jim v postopku izvršbe na podlagi „verodostojne listine“ dodeljene z nacionalnim pravom, niso zajeti s pojmom „sodišče“ v smislu te uredbe. Za spoštovanje načela vzajemnega zaupanja v delovanje pravosodnih sistemov držav članic je zelo pomembno, da so sodbe, ki so predmet izvršbe v drugi članici, skladno z Uredbo 805/2004 izdane v sodnem postopku, kjer je bilo spoštovano načelo kontradiktornosti, kot tudi neodvisnost in nepristranskost odločanja. Nadalje je sodišče ugotovilo, da hrvaška pravna ureditev, ki zgolj za hrvaške notarje določa pristojnost izdajanja sklepov o izvršbi na podlagi verodostojne listine, nima čezmejnih učinkov. Sodišče EU je tako podalo razlago, da je Uredbo 805/2004 treba razlagati tako, da sklepa o izvršbi, ki ga izda notar na Hrvaškem na podlagi „verodostojne listine“ in zoper katerega ni bil podan ugovor, ni mogoče potrditi kot evropski nalog za izvršbo, ker ga ni mogoče šteti za nesporni zahtevek v smislu predmetne uredbe. Na podlagi slednje se lahko javna listina kot evropski nalog za izvršbo potrdi samo takrat, ko se je dolžnik v predmetni javni listini izrecno strinjal z zahtevkom. Strinjanje z zahtevkom pa mora biti izrecno navedeno v listini, ki je predmet potrjevanja in ga ni mogoče nadomestiti z dejstvom, da dolžnik ni vložil ugovora zoper taki sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine.⁶⁴

Do sprejetja novele ZIZ-L je bilo za potrditev pravnomočnih sklepov o izvršbi na podlagi verodostojne listine, ki jih izda COVL, slednje bilo tudi krajevno pristojno sodišče in ne posamezna matična sodišča, kjer se je izvršba po pravnomočnosti sklepa o izvršbi dejansko vodila. Iz navedenega izhaja, da se je torej matično sodišče, kjer se je izvršba vodila, moralo izreči za nepristojno za izdajo potrdila o EIN in zadevo odstopiti v pristojno odločanje Okrajnemu sodišču v Ljubljani, pri čemer za razveljavitev potrdila o EIN slednje ni bilo pristojno. Ker je Okrajno sodišče v Ljubljani opozarjalo na več problemov⁶⁵, kot so zastoji, zapleti, v zvezi z izdajanjem potrdila o EIN, predvsem v primeru, ko je moral COVL pridobiti

⁶¹ Povzeto po Volk D., Sklep o izvršbi (na podlagi verodostojne listine) kot evropski nalog za izvršbo nespornih zahtevkov, *Pravna praksa*, št. 14, 2019, str. 15 – 16.

⁶² Sodba sodišča EU, v zadevi C-484/15, *Ibrica Zulfikarpašić proti Slavenu Gajerju*, z dne 09. 03. 2017.

⁶³ Sodba sodišča EU, v zadevi C-551/15, *Pula Parking d.o.o. proti Svenu Klausu Tederahnu*, z dne 09. 03. 2017.

⁶⁴ Povzeto po Skubic Z., *Hrvaški notarji – in slovenski CoVL – niso "izvršilna sodišča" po pravu Unije*, 2017.

⁶⁵ Glej sklep Višjega sodišča v Ljubljani opr. št. II R 121/2017 z dne 23. 08. 2017.

izvršilni spis iz matičnega sodišča, je zakonodajalec z namenom racionalizacije spremenil tretji odstavek 40. c člena ZIZ, ki sedaj določa, da je v postopku izvršbe na podlagi verodostojne listine po ugotovitvi pravnomočnosti sklepa o izvršbi za izdajo potrdila o EIN krajevno pristojno tisto sodišče, ki je krajevno pristojno za odločanje glede na dovoljena sredstva izvršbe.⁶⁶

Uredba 805/2004 v celoti zanemarja vprašanje uporabe jezika, natančneje v katerem jeziku morajo biti tožencu zagotovljene ustrezne informacije.⁶⁷

⁶⁶ Povzeto po Ekart A., Rijavec V., Zakon o izvršbi in zavarovanju z novelo ZIZ-L, 2019, str. 103 – 104.

⁶⁷ Povzeto po Galič A., Betteto N., Evropsko civilno procesno pravo, 2011, str. 147.

4.3. Popravek neskladnosti z minimalnimi standardi

Če postopki v državi članici izvora niso bili v skladu s postopkovnimi pravili, kot so določena v členih 13 do 17 Uredbe 805/2004, se taka neskladnost popravi in se sodba lahko potrdi kot evropski nalog za izvršbo, če je bila sodba vročena dolžniku v skladu s pravili na podlagi člena 13 (vročitev z dokazilom o dolžnikovem prejemu) in člena 14 (vročitev brez dokazila o dolžnikovem prejemu) in je dolžnik imel možnost zoper sodbo vložiti pravno sredstvo iz vseh razlogov ter bil ustrezno obveščen v sodbi ali skupaj s sodbo o postopkovnih pravilih za vložitev pravnega sredstva, vendar takega pravnega sredstva zoper sodbo ni vložil (prvi odstavek člena 18 Uredbe 805/2004).

Uredba 805/2004 pa v drugem odstavku člena 18 določa, da se v primeru, če postopki v državi članici porekla niso bili v skladu s postopkovnimi pravili, kot so določena v členu 13 ali členu 14, taka neskladnost popravi, če ravnanje dolžnika v sodnem postopku dokazuje, da je osebno pravočasno prejel listino, ki jo je bilo treba vročiti, da je lahko pripravil svojo obrambo.

4.3.1. Ureditev po nacionalnem pravu

V slovenskem pravnem redu lahko pride do vročitve dveh pravnih aktov (najprej tožba, nato pa sodba) v primeru pasivnosti toženca le pri zamudni sodbi, pri čemer so možnosti izpodbijanja zamudne sodbe po ZPP omejene.⁶⁸ Drugi odstavek 338. člena ZPP namreč določa, da se zamudna sodba ne more izpodbijati zaradi zmotne in nepopolne ugotovitve dejanskega stanja. V postopku izdaje sklepa o plačilnem nalogu, kot tudi sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine, pa se dolžniku vroči le sodna odločba, ne pa predhodno tudi predlog oziroma tožba upnika oziroma tožnika.⁶⁹

Nadalje šesti odstavek 139. člena ZPP določa, da se na kršitev pravil o vročanju ni mogoče sklicevati, če naslovnik kljub kršitvi prejme pisanje, in da se v tem primeru šteje, da je bila vročitev opravljena v trenutku, ko je naslovnik pisanje dejansko prejel. Konvalidacija napak vročanja je tako uveljavljena tudi v ZPP, vendar je tak položaj potrebno dokazati. Dokazuje pa ga lahko le ravnanje dolžnika v sodnem postopku.⁷⁰

4.3.2. Primerjava z Uredbo št. 805/2004

V luči prvega odstavka 18. člena Uredbe 805/2004 lahko trdimo, da določba za slovensko pravo ni relevantna, saj so možnosti izpodbijanja zamudne sodbe po ZPP omejene, kot je že bilo predhodno navedeno; prav tako v postopku izdaje sklepa o plačilnem nalogu in sklepa o

⁶⁸ Povzeto po Galič A., Betteto N., *Evropsko civilno procesno pravo*, 2011, str. 147.

⁶⁹ Prav tam, str. 148.

⁷⁰ Prav tam, str. 148.

izvršbi na podlagi verodostojne listine pride le do vročitve sodne odločbe (ne pa predloga oziroma tožbe upnika oziroma dolžnika). Višje sodišče v Kopru je s sklepom opr. št. Cpg 118/2010 z dne 14. 01. 2011⁷¹ odločilo, da določba v členu 18 Uredbe 805/2004 ne pride v poštev v postopku izdaje sklepa o plačilnem nalogu (enako velja tudi za sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine), saj se tu dolžniku vroči le sodna odločba, ne pa predhodno tudi predlog upnika.⁷² Določba 18. člena Uredbe 805/2004 ima praktično vrednost za pravne rede, v katerih je zamudno sodbo mogoče izpodbijati že z enostavnim ugovorom; takšno ureditev pozna na primer Nemčija.⁷³

Dr. Ekart pa zatrjuje drugače, in sicer, da je mogoče sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine z ugovorom izpodbijati zaradi vseh razlogov in meni, da lahko neskladnost sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine z minimalnimi standardi člena 16 in 17 Uredbe konvalidira, saj so v primeru ugovora zoper sklep o izvršbi na podlagi verodostojne listine tudi druge zahteve iz prvega odstavka člena 18 praviloma izpolnjene. Nadalje dodaja, da je v literaturi odklonilno stališče do konvalidacije sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine, kot je že zgoraj predhodno navedeno, in sicer, da je konvalidacija po prvem odstavku člena 18 Uredbe 805/2004 možna le pri postopkih, v katerih pride do dveh vročitev tožencu (na primer vročitev tožbe in pozneje zamudne sodbe), ne pa v postopkih, v katerih je sodna odločba izdana v enostranskem postopku, torej v postopkih izdaje sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine.⁷⁴

Na podlagi drugega odstavka člena 18 Uredbe 805/2004 in šestega odstavka 139. člena ZPP pa lahko primerjalno govorimo o zelo podobnem stališču, in sicer o konvalidaciji napak vročanja, vendar je tak položaj potrebno dokazati.⁷⁵

⁷¹ Podrobneje glej sklep Višjega sodišča v Kopru opr. št. Cpg 118/2012 z dne 14. 01. 2011.

⁷² Takšno stališče je potrdilo tudi Višje sodišče v Ljubljani s sklepom opr. št. II lp 1879/2019 z dne 13. 11. 2019, ki navaja, da se dolžniku pred izdajo sklepa o izvršbi na podlagi verodostojne listine ne vroči tudi predlog za izvršbo in tako ni zagotovljena kontradiktornost že pred izdajo odločbe, zato v obravnavani zadevi ni mogoče uporabiti niti določbe 18. člena Uredbe 805/2004, ki ureja popravo neskladnosti z minimalnimi standardi.

⁷³ Povzeto po Galič A., Betteto N., *Evropsko civilno procesno pravo*, 2011, str. 147 – 148.

⁷⁴ Povzeto po Ekart A., *Skladnost sklepov o izvršbi COVL z minimalnimi standardi Uredbe o evropskem izvršilnem naslovu*, *Pravna praksa*, št. 29 – 30, 2012, str. 6.

⁷⁵ Prav tam, str. 148.

4.4. Postopek preizkusa v izjemnih primerih

Kot je že bilo predhodno navedeno, se sodbo potrди kot evropski nalog za izvršbo samo, če ima država članica izvora vzpostavljen ustrezen mehanizem, ki omogoča dolžniku zoper sodbo vložiti pravno sredstvo v izjemnih primerih, če pisanje ne doseže naslovljenca, čeprav je bila vročitev opravljena skladno s pogoji za vročitev brez dokazila o dolžnikovem prejemu (člen 14 Uredbe 805/2004).⁷⁶ Glede na navedeno mora biti dolžniku omogočen naknadni preizkus, če vročitev ni bila opravljena pravočasno in brez njegove krivde: s tem mu je bila onemogočena priprava obrambe. Nadalje tudi v primeru višje sile ali izrednih okoliščin, ki so preprečile dolžniku, da bi brez njegove krivde ugovarjal zahtevku. V obeh navedenih primerih je to mogoče le pod pogojem, da dolžnik nemudoma ukrepa.⁷⁷

Obstoj pravnega sredstva skladno s členom 19 Uredbe 805/2004 je pogoj za potrditev sodbe kot evropskega naloga za izvršbo, kar pomeni, da je naloga sodišča pred odločitvijo, ali se bo sodba potrdila kot evropski nalog za izvršbo, da preveri ali v nacionalnem pravu tako pravno sredstvo tudi obstaja.⁷⁸

4.4.1. Ureditev po nacionalnem pravu

V slovenskem pravnem sistemu bi za takšno pravno sredstvo lahko šteli vrnitev v prejšnje stanje (116. člen ZPP) in obnovo postopka (3. točka prvega odstavka 394. člena ZPP).

Institut vrnitve v prejšnje stanje je opredeljen v 116. členu ZPP, ki določa, da stranki v primeru, če stranka zamudi narok ali rok za kakšno pravno dejanje in izgubi zaradi tega pravico opraviti to dejanje, sodišče na njen predlog dovoli, da ga opravi pozneje (vrnitev v prejšnje stanje), če spozna, da je stranka zamudila narok oziroma rok zaradi upravičenega vzroka. Če se dovoli vrnitev v prejšnje stanje, se pravda vrne v tisto stanje, v katerem je bila pred zamudo, in razveljavijo vse odločbe, ki jih je sodišče izdalo zaradi zamude. Nadalje pa je v 117. členu ZPP določen rok za predlog za vrnitev v prejšnje stanje, ki mora biti podan v roku šestih mesecev od zamude.

Institut obnove postopka je natančneje opredeljen v 394. členu ZPP; v tem primeru govorimo o 3. točki prvega odstavka 394. člena ZPP, ki določa, da se postopek, ki je s sodno odločbo pravnomočno končan, lahko na predlog stranke obnovi, če je bila opravljena osebna vročitev prve vloge, ki se je vročala v postopku, po 142. členu tega zakona, ta način vročitve pa je bil uporabljen zaradi strankine odsotnosti v nepretrganem trajanju več kot šest mesecev. Na podlagi navedenega lahko povzamemo, da gre za primer poštna vročitve stranki v primeru njene odsotnosti, ki je trajala več kot 6 mesecev. Ta rok je povezan z institutom vrnitve v

⁷⁶ Glej uvodno izjavo 14 Uredbe 805/2004.

⁷⁷ Povzeto po Galič A., Betteto N., *Evropsko civilno procesno pravo*, 2011, str. 148 – 149.

⁷⁸ Prav tam, str. 149.

prejšnje stanje, saj v primeru krajše odsotnosti še ni potekel objektivni rok za podajo predloga za vrnitev v prejšnje stanje.⁷⁹

4.4.2. Primerjava z Uredbo št. 805/2004

Določbe slovenskega nacionalnega prava zadostujejo pogoju minimalnega standarda, določenega v členu 19 Uredbe 805/2004. Na podlagi navedenega se tako sodba ob upoštevanju vseh ostalih izpolnjenih pogojev minimalnih standardov lahko potrdi kot evropski nalog za izvršbo.

⁷⁹ Prav tam, str. 149.

SKLEP

Odprava eksekvatur, ki pomeni ukinitve kakršnegakoli postopka v državi izvršbe, kjer bi se opravil preizkus ali sodba iz druge države, in izpolnjuje pogoje za učinkovanje v državi izvršbe, je močno povezana z načelom medsebojnega zaupanja med različnimi pravnimi redi držav članic. Namen Uredbe 805/2004 je predvsem uvedba evropskega naloga za izvršbo za nesporne zahtevke in z odpravo eksekvatur, ob upoštevanju minimalnih standardov, možnost prostega pretoka sodb, sodnih poravnav in javnih listin med državami članicami brez vmesnih postopkov. Pri tem je potrebno poudariti, da se postopek izdaje sodbe v celoti opravi skladno z nacionalnim pravnim redom države članice. Če pride do postopka za izdajo potrdila o evropskem izvršilnem naslovu, se kasneje presoja, ali postopek, ki je tekel po nacionalnih pravilih, ustreza vsem zahtevam Uredbe 805/2004. Uredba 805/2004 tako ne vzpostavlja enotnega postopka izvršbe za vse države članice EU in tudi ne pomeni obveznosti za države članice, da prilagodijo svojo nacionalno zakonodajo minimalnim postopkovnim standardom, ki jih slednja določa. Pomeni možnost upnika, da lahko zoper dolžnika uveljavlja izvršbo za svojo terjatev v drugi državi članici, če se za to možnost odloči in so za to izpolnjeni pogoji ter preizkus upoštevanja minimalnih standardov, ki morejo biti izpolnjeni skladno z Uredbo 805/2004.

Minimalni standardi za postopke o nespornih zahtevkih po Uredbi št. 805/2004 se nanašajo na vročanje listin dolžniku ali zastopnikom dolžnika, zagotovitev ustreznih informacij dolžniku o zahtevku in postopkovnih korakih, ki so potrebni za ugovarjanje zahtevku, popravek neskladnosti z minimalnimi standardi in pravno sredstvo v izjemnih primerih. Navedeni minimalni standardi, ki so v predmetnem delu tudi podrobneje obravnavani, so pomembni predvsem z vidika zagotovitve obveščeni dolžnika o postopkih, ki jih je sodišče uvedlo proti njemu, ter zagotavljanju ustrezne procesne garancije v postopku. Posebna pozornost slednjim je namenjena v primerih, kadar gre za pasivno nesporne zahtevke, kjer se zahteva obvezen preizkus skladnosti postopka z minimalnimi standardi na podlagi Uredbe 805/2004 za potrditev evropskega naloga za izvršbo za razliko do aktivno nespornih zahtevkov, kjer potreba po preverjanju minimalnih standardov odpade, ker je toženec aktivno izrazil soglasje.

BIBLIOGRAFIJA

Strokovni viri

- Betetto Nina, Implementacija procesnih uredb v slovenskem pravu in praksi slovenskih sodišč, Pravna praksa, št. 11, 2009.
- Dolžan Judita, Obvezna uporaba standardnega obrazca glede pravice do zavrnitve sprejema pisanja po Uredbi o vročanju, Pravna praksa, št. 45 – 46, 2015.
- Ekart Andrej, Rijavec Vesna, Ude Lojze, Keresteš Tomaž, Zakon o pravdnem postopku: z novelo ZPP-E, uvodna pojasnila, GV Založba, Ljubljana, 2017.
- Ekart Andrej, Rijavec Vesna, Zakon o izvršbi in zavarovanju z novelo ZIZ-L, razširjena uvodna pojasnila, GV Založba, Ljubljana, 2019.
- Ekart Andrej, Skladnost sklepov o izvršbi COVL z minimalnimi standardi Uredbe o evropskem izvršilnem naslovu, Pravna praksa, št. 29 – 30 , 2012.
- Galič Aleš, Betetto Nina, Evropsko civilno procesno pravo, GV Založba, Ljubljana, 2011.
- Grilc Peter, Pravo Evropske unije, Cankarjeva založba, Ljubljana 2001.
- Keresteš Tomaž, Evropski izvršilni naslov, Podjetje in delo, št. 6 – 7, 2005.
- Kežmah Urška, Elektronsko vročanje po noveli ZPP-E, Odvetnik, št. 82, 2017.
- Kežmah Urška, Zakon o pravdnem postopku: s komentarjem in sodno prakso, De Vesta, Maribor, 2009 – 2011.
- Knez Rajko, Neovirano izvrševanje sodnih odločb - Evropski nalog za izvršbo nespornih zahtevkov, Revizor, 1/2005.
- Primožič Karlo, Feri Aleksander, Priznanje in izvršitev sodb EU - če ni prevoda, je vse zaman, Odvetnik, št. 36, 2007.
- Rauscher Thomas, Europäisches Zivilprozessrecht: Kommentar, 2006.
- Repas Martina, Mednarodno zasebno pravo Evropske unije, Uradni list Republike Slovenije, 2018.
- Rijavec Vesna, Civilno izvršilno pravo, GV založba, Ljubljana, 2003.
- Rijavec Vesna, Izvršilni naslovi, ki se lahko potrdijo kot EIN, Pravnik : revija za pravno teorijo in prakso, Letn. 62, št. 4/5, Ljubljana, 2007.
- Rijavec Vesna, Postopek potrditve Evropskega izvršilnega naslova, Podjetje in delo, št. 5, 2007.

- Rijavec, Jelinek, Brehm, Die Erleichterung der Zwangsvollstreckung in Europa, 2012.
- Skubic Nataša, Vročanje, Pravna praksa, št. 9, 2015.
- Skubic Zoran, Hrvaški notarji - in slovenski CoVL - niso "izvršilna sodišča" po pravu Unije, Pravna praksa, št. 12 – 13, 2017.
- Sladič Jorg, The remedies and recourses in European civil procedure after the intended abolition of the exequatur, ZEus, 2013.
- Triva S., Dika M., Građansko parnično procesno pravo, Zagreb: Narodne novine, 2004.
- Ude, Betteto, Galič, Rijavec, Zobec, Wedam Lukić, Pravdni postopek – zakon s komentarjem, knjige 1 – 4, GV Založba in ČZ UL, Ljubljana, 2005 – 2010.
- Ude Lojze, Civilni pravdni postopek, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, 1992.
- Ude Lojze, Civilno procesno pravo, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, 2002.
- Volk Dida, Zakon o izvršbi in zavarovanju, uvodna pojasnila k noveli ZIZ-L in stvarno kazalo, Uradni list Republike Slovenije, Ljubljana, 2018.
- Volk Dida, Sklep o izvršbi (na podlagi verodostojne listine) kot evropski nalog za izvršbo nespornih zahtevkov, Pravna praksa, št. 14, 2019.

Pravni viri

- Prečiščena različica Pogodbe o Evropski uniji, UL C 202, 07. 06. 2016.
- Prečiščena različica Pogodbe o delovanju Evropske unije, UL C 326, 26. 10. 2012.
- Uredba Evropskega parlamenta in Sveta (ES) št. 805/2004 z dne 21. aprila 2004 o uvedbi evropskega naloga za izvršbo nespornih zahtevkov (UEIN), UL L 143, 30. 04. 2004.
- Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, UL 351, 20. 12. 2012.
- Uredba Sveta (ES) št. 44/2001 z dne 22. decembra 2000 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah, UL L 012, 16. 01. 2001.
- Uredba Sveta (ES) št. 1348/2000 z dne 29. maja 2000 o vročanju sodnih in zunajsodnih pisanj v civilnih ali gospodarskih zadevah v državah članicah, UL L 160, 30. 06. 2000.
- Zakon o izvršbi in zavarovanju (ZIZ), Uradni list RS, št. 3/07 – uradno prečiščeno besedilo, 93/07, 37/08 – ZST-1, 45/08 – ZArbit, 28/09, 51/10, 26/11, 17/13 – odl. US,

45/14 – odl. US, 53/14, 58/14 – odl. US, 54/15, 76/15 – odl. US, 11/18, 53/19 – odl. US, 66/19 – ZDavP-2M in 23/20 – SPZ-B.

- Zakon o pravdnem postopku (ZPP), Uradni list RS, št. 73/07 – uradno prečiščeno besedilo, 45/08 – ZArbit, 45/08, 111/08 – odl. US, 57/09 – odl. US, 12/10 – odl. US, 50/10 – odl. US, 107/10 – odl. US, 75/12 – odl. US, 40/13 – odl. US, 92/13 – odl. US, 10/14 – odl. US, 48/15 – odl. US, 6/17 – odl. US, 10/17, 16/19 – ZNP-1 in 70/19 – odl. US.

Sodna praksa

- Sklepni predlogi generalnega pravobranilca Pedra Cruza Villalóna, predstavljeni 08. 09. 2015 v zadevi C-300/14, Imtech Marine Belgium NV proti Radio Hellenic SA, ECLI:EU:C:2015:557.
- Sodišče EU, Zadeva C-300/14, Imtech Marine Belgium NV proti Radio Hellenic SA, z dne 17. 12. 2015, ECLI:EU:C:2015:825.
- Sodišče EU, Zadeva 511/2014, Pebros Servizi Srl proti Aston Martin Lagonda Ltd, z dne 16. 06. 2016, ECLI:EU:C:2016:448.
- Sodišče EU, Zadeva C-484/15, Ibrica Zulfikarpašić proti Slavenu Gajerju, z dne 09. 03. 2017, ECLI:EU:C:2017:199.
- Sodišče EU, Zadeva C-551/15, Pula Parking d.o.o. proti Svenu Klausu Tederahnu, z dne 09. 03. 2017, ECLI:EU:C:2017:193.
- Sodišče EU, Zadeva C-289/17, Collect Inkasso OÜ, ITM Inkasso OÜ, Bigbank AS proti Rainu Aintu, Lauriju Palmu, Raiku Oikimusu, Egle Noor, Artjomu Konjarovu, z dne 28. 02. 2018., ECLI:EU:C:2018:133.
- Sodišče EU, Zadeva C-518/18, RD proti SC, z dne 27. 06. 2019, ECLI:EU:C:2019:546.
- Ustavno sodišče RS, odločba U-I-279/08 z dne 9. 07. 2009.
- VSC sklep Cp 66/2010 z dne 03. 06. 2010, ECLI:SI:VSCE:2010:CP.66.2010.
- VSK sklep Cpg 118/2010 z dne 14. 01. 2011, ECLI:SI:VSKP:2011:CPG.118.2010.
- VSC sklep I Ip 391/2011 z dne 12. 01. 2012, ECLI:SI:VSCE:2012:I.IP.391.2011.
- VSK sklep Cp 982/2011 z dne 24. 01. 2012, ECLI:SI:VSKP:2012:CP.982.2011.
- VSK sklep Cpg 192/2012 z dne 11. 10. 2012, ECLI:SI:VSKP:2012:CPG.192.2012.
- VSK sklep II Ip 312/2012 z dne 18. 10. 2012, ECLI:SI:VSKP:2012:II.IP.312.2012.
- VSM sklep I Ip 1345/2012 z dne 19. 02. 2013, ECLI:SI:VSMB:2013:I.IP.1345.2012.

- VSK sklep II Ip 424/2013 z dne 17. 10. 2013, ECLI:SI:VSKP:2013:II.IP.424.2013.
- VSK sklep II Ip 429/2013 z dne 17. 10. 2013, ECLI:SI:VSKP:2013:II.IP.429.2013.
- VSL sklep I Ip 1201/2015 z dne 08. 07. 2015, ECLI:SI:VSLJ:2015:I.IP.1201.2015.
- VSL sklep I Cpg 986/2015 z dne 26. 08. 2015, ECLI:SI:VSLJ:2015:I.CPG.986.2015.
- VSL sklep I Ip 34/2016 z dne 17. 02. 2016, ECLI:SI:VSLJ:2016:I.IP.34.2016.
- VSL sklep II R 121/2017 z dne 23. 08. 2017, ECLI:SI:VSLJ:2017:II.R.121.2017.
- VSK sklep Cpg 147/2017 z dne 13. 10. 2017, ECLI:SI:VSKP:2017:CPG.147.2017.
- VSL sklep II Ip 3527/2017 z dne 29.12.2017, ECLI:SI:VSLJ:2017:II.IP.3527.2017.
- VSL sklep I Cp 1511/2017 z dne 12. 01. 2018, ECLI:SI:VSLJ:2018:I.CP.1511.2017.
- VSL sklep II R 8/2018 z dne 24. 01. 2018, ECLI:SI:VSLJ:2018:II.R.8.2018.
- VSK sklep I Ip 253/2018 z dne 02. 10. 2018, ECLI:SI:VSKP:2018:I.IP.253.2018.
- VSK sklep II Ip 328/2018 z dne 08. 11. 2018, ECLI:SI:VSKP:2018:II.IP.328.2018.
- VSL sklep II Ip 3141/2018 z dne 30. 01. 2019, ECLI:SI:VSLJ:2019:II.IP.3141.2018.
- VSL sklep II Ip 24/2019 z dne 20. 03. 2019, ECLI:SI:VSLJ:2019:II.IP.24.2019.
- VSL sklep II Ip 1879/2019 z dne 13. 11. 2019, ECLI:SI:VSLJ:2019:II.IP.1879.2019.
- VSL sklep I Ip 371/2020 z dne 24. 03. 2020, ECLI:SI:VSLJ:2020:I.IP.371.2020.
- VSL sklep I Cpg 788/2019 z dne 21. 04. 2020, ECLI:SI:VSLJ:2020:I.CPG.788.2019.
- VSM sklep I Cp 31/2020 z dne 30. 04. 2020, ECLI:SI:VSMB:2020:I.CP.31.2020.
- VSL sklep II Cpg 398/2020 z dne 17. 07. 2020, ECLI:SI:VSLJ:2020:II.CPG.398.2020.

ŽIVLJENJEPIS

SARA ŽOLGER

Ulica Janka Sernca 27

2000 Maribor

Slovenija

ROJENA: 03. 04. 1994, Maribor

ŠOLANJE: 2001 – 2009: Osnovna šola Franceta Prešerna

2009 – 2013: II. Gimnazija Maribor

2013 – 2017: Univerza v Mariboru, Pravna Fakulteta – PF UM (1. stopnja)

2017 – 2021: Univerza v Mariboru, Pravna Fakulteta – PF UM (2. stopnja)